

Bruxelles, den 4.3.2021
COM(2021) 102 final

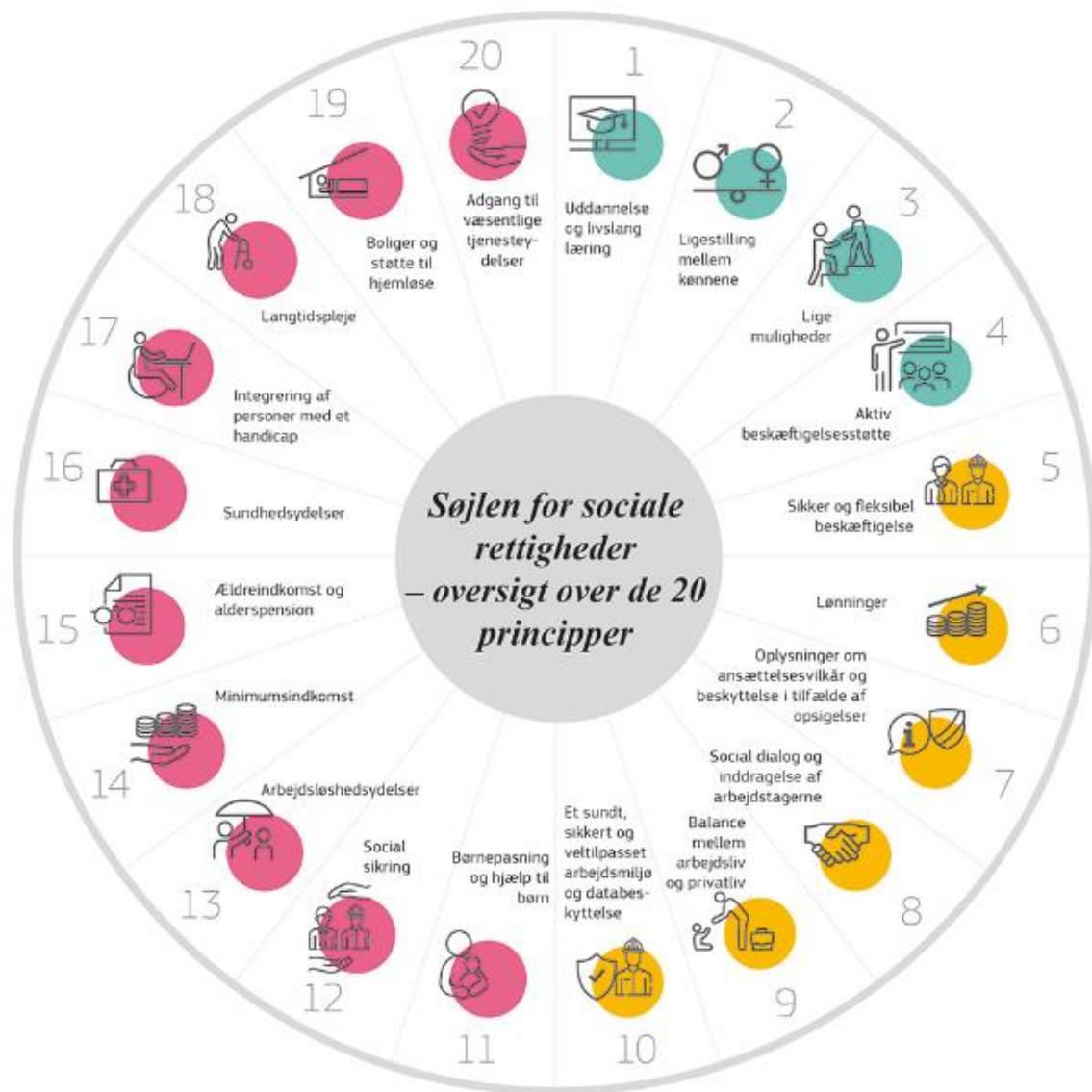
**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder

{SWD(2021) 46 final}

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET,
RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder

I takt med at vi overvinder pandemien, i takt med at vi forbereder de nødvendige reformer, og i takt med at vi fremskynder den grønne og den digitale omstilling, mener jeg, at det er på tide også at tilpasse det sociale regelsæt. Et regelsæt, der sikrer solidaritet mellem generationerne. Et regelsæt, der belønner iværksættere, der tager sig af deres ansatte. Som fokuserer på job og skaber muligheder. Som lægger lige stor vægt på færdigheder, innovation og social beskyttelse.

Kommissionens formand Ursula von der Leyen (tale til Europa-Parlamentet den 20. januar 2021)

Forandringer i retning af en grønnere, mere retfærdig og mere inklusiv fremtid vil indebære kortsigtede omkostninger og udfordringer. Derfor er det så vigtigt at ledsage forandringerne og at hjælpe samfundsgrupper og enkeltpersoner med at tilpasse sig til den nye verden. Dette kræver nøje opmærksomhed på sociale spørgsmål. Den europæiske søjle for sociale rettigheder bør gennemføres på EU- og medlemsstatsplan, idet der tages behørigt hensyn til de respektive beføjelser.

Det Europæiske Råd, *En ny strategisk dagsorden for EU 2019-2024*

Europa-Parlamentet [...] understreger, at fremskridt hen imod et bæredygtigt, retfærdigt og inklusivt socialt Europa kræver et stærkt fælles engagement både i udviklingen af FN's 2030-dagsorden og til gennemførelse og materialisering af de principper og rettigheder, der er indeholdt i den europæiske søjle for sociale rettigheder.

Europa-Parlamentets beslutning om et stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling (17. december 2020)

1. ET STÆRKT SOCIALT EUROPA FOR RETFÆRDIG OMSTILLING OG GENOPRETNING

Et stærkt socialt Europa handler om mennesker og deres trivsel. Europa er hjemsted for de mest lige samfund i verden, de højeste standarder for arbejdsvilkår og bred social beskyttelse. Konkurrencedygtig bæredygtighed¹ er i centrum for Europas sociale markedsøkonomi, idet der stræbes efter en bæredygtig og inklusiv vækstmodel, der giver de bedste resultater for mennesker og planeten. Europas sociale og økonomiske modstandsdygtighed hviler på denne enestående model².

Europæerne værdsætter denne enestående sociale og økonomiske model og forventer, at den giver muligheder for alle uanset køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. EU's ambition er at leve op til løftet om fælles velstand. Dette er også løftet i den europæiske søjle for sociale rettigheder som proklameret af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen i 2017.

Klimaforandringer og miljømæssige udfordringer, digitalisering, globalisering og demografiske tendenser ændrer hurtigt vores dagligdag. Covid-19 har eksponeret Europa for yderligere drastiske ændringer af vores job, uddannelse, økonomi, velfærdssystemer og sociale liv. Det er i tider som disse med gennemgribende forandringer, at vores sociale struktur sættes på prøve. Europæerne fastholder med rette løftet om en velfungerende social markedsøkonomi med job, der giver mulighed for anstændige levevilkår og beskyttelse i nødens stund. Ni ud af ti europæere mener, at et socialt Europa er vigtigt for dem og bør tilbyde lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet samt rimelige arbejdsvilkår og social beskyttelse³. Forbedring og tilpasning af vores "sociale regelsæt" — fremme af en økonomi, der tjener alle, og fremme af sociale fremskridt — er afgørende for Europas reaktion på disse forandringer.

Den stærke politiske reaktion på covid-19-pandemien på nationalt plan og EU-plan har været vellykket med hensyn til at begrænse pandemiens beskæftigelsesmæssige og sociale konsekvenser. Med stærk enhed og koordinering har europæisk solidaritet været en støtte for medlemsstaterne med henblik på at indføre ordninger med nedsat arbejdstid og lignende foranstaltninger til fastholdelse af job for at begrænse arbejdsløsheden under sundhedskrisen. Dette har bidraget til at opretholde beskæftigelsen, indkomsterne og økonomien.

Enhed, koordinering og solidaritet vil ligeledes være nødvendig i de kommende år for at komme videre i retning af et grønnere og mere digitalt årti, hvor europæerne kan klare sig godt. Selv om de kommende udfordringer varierer i omfang, ligner de hinanden i alle medlemsstater. Vi er nødt til at stræbe efter et nyt "socialt regelsæt", der sikrer solidaritet mellem generationerne og skaber muligheder for alle, belønner iværksættere, der tager sig af deres medarbejdere, fokuserer på job og fremmer bedre leve- og arbejdsvilkår, investerer i inklusiv uddannelse, erhvervsuddannelse, færdigheder og innovation af høj kvalitet og sikrer passende social beskyttelse for alle. Vi er nødt til at fremme de sociale

¹ Som anført i den årlige strategi for bæredygtig vækst 2021 COM(2020) 575 final.

² COM(2020) 493 final af 9. september 2020.

³ Særligt af Eurobarometer 509 om sociale spørgsmål, marts 2021.

rettigheder og styrke den europæiske sociale dimension i alle Unionens politikker som fastsat i traktaterne⁴. Dette vil sikre, at omstillingen til klimaneutralitet, digitalisering og demografiske forandringer er socialt rimelig og retfærdig, og gøre den europæiske grønne pagt og det kommende digitale årti hen imod 2030 til en succes for alle europæere.

De 20 principper i den europæiske søjle for sociale rettigheder er den model, der styrer os i retning af et stærkt socialt Europa og udstikker visionen for vores nye "sociale regelsæt". De omfatter principper og rettigheder, der er afgørende for retfærdige og velfungerende arbejdsmarkeder og velfærdssystemer i Europa i det 21. århundrede. Nogle principper er en bekræftelse af de rettigheder, der allerede findes i gældende EU-ret. Andre fastsætter klare mål for vejen frem, efterhånden som vi imødegår de udfordringer, der opstår som følge af den samfundsmæssige, teknologiske og økonomiske udvikling.

En effektiv gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder er nu vigtigere end nogensinde og afhænger i høj grad af medlemsstaternes beslutsomhed og indsats, da det er dem, der primært har ansvaret for beskæftigelses-, færdigheds- og socialpolitikker.

Tiltag på EU-plan kan supplere nationale tiltag, og **denne handlingsplan er Kommissionens bidrag til gennemførelsen af principperne i den sociale søjle i overensstemmelse med opfordringerne fra de europæiske ledere⁵ og Europa-Parlamentet.**

Handlingsplanen bygger på en omfattende høring, der blev igangsat for ca. et år siden⁶, og hvor der blev modtaget over 1 000 bidrag fra borgere, EU-institutioner og -organer, medlemsstater, regionale og lokale myndigheder, arbejdsmarkedsparter og civilsamfundsorganisationer⁷. Handlingsplanen indeholder en række EU-tiltag, som Kommissionen har forpligtet sig til at træffe i løbet af den nuværende mandatperiode, og som bygger på de mange tiltag, der er truffet siden proklamationen af den europæiske søjle for sociale rettigheder i Göteborg⁸. Den indeholder også tre mål på EU-plan, der skal nås inden 2030, og som vil bidrage til at styre de nationale politikker og reformer.

Det sociale topmøde i Porto i maj 2021 vil være en lejlighed til at samle opbakning for på højeste politiske niveau at forny tilsagnet om at gennemføre den sociale søjle. Denne handlingsplan udgør Kommissionens bidrag til det sociale topmøde i Porto. Kommissionen opfordrer medlemsstaterne, arbejdsmarkedets parter og andre relevante aktører, såsom regionale og lokale myndigheder samt civilsamfundet, til at deltage i en kollektiv indsats for at fremskynde gennemførelsen af søjlen inden for deres respektive kompetenceområder og hurtigt føre dens principper ud i livet. Således at et stærkt socialt Europa fortsat er en model for verden.

⁴ Traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde 2016/2020-03-01, jf. artikel 3 og 9.

⁵ Det Europæiske Råd, 20. juni 2019, En ny strategisk dagsorden for EU 2019-2024.

⁶ COM(2020) 14 final af 14. januar 2020.

⁷ Resultaterne af høringen præsenteres i det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne meddelelse (SWD(2021) 46).

⁸ I det ledsagende arbejdsdokument (SWD(2021) 46) og bilag 1 til denne meddelelse beskrives disse tiltag.

2. TRE EU-MÅL, SOM SKAL FASTSÆTTE AMBITIONEN FOR 2030

Et stærkt socialt Europa er ikke blot grundlaget for vores borgeres velstand og velfærd, men også for en konkurrencedygtig økonomi. En veluddannet innovativ arbejdsstyrke, der er i stand til at forme og tilpasse sig den grønne og den digitale omstilling, vil være afgørende herfor.

Men i takt med at Europa træder ind i et nyt årti, er der stadig behov for at gøre fremskridt for at nå et højt niveau af beskæftigelse, færdigheder og beskæftigelsesegnethed samt solide sociale beskyttelsessystemer. I december 2020 stod 16 millioner mennesker uden arbejde, og ungdomsarbejdsløsheden var på 17,8 %, hvilket er betydeligt højere end den generelle arbejdsløshed. Kortuddannede, lavtlønnede og midlertidigt ansatte var de første, der blev afskudt som følge af covid-19-udbruddet. Migranternes deltagelse på arbejdsmarkedet blev også uforholdsmæssigt påvirket af pandemien⁹. Selv om færdigheder er afgørende for at klargøre folk til de nye grønne og digitale job og hjælpe med at beskytte arbejdstagerne mod arbejdsløshed, deltager under 40 % af de voksne i en hvilken som helst form for efteruddannelse hvert år, og der er stadig for mange unge, som kun har et lavt færdighedsniveau eller ikke har en ungdomsuddannelse¹⁰. Kvinder — som i 2018 i gennemsnit stadig tjente 14 % mindre end mænd — har fortsat størstedelen af omsorgsforpligtelserne i husstanden og har svært ved at komme ind på og forblive på arbejdsmarkedet, hvilket også har konsekvenser for deres pensioner. Før pandemien var 91 millioner mennesker i risiko for fattigdom eller social udstødelse, og 22,2 % af alle børn boede i fattige husstande. Det vurderes, at omkring 700 000 mennesker hver nat sover på gaderne rundt om i Europa.

Da arbejdsløsheden og ulighederne forventes at stige som en konsekvens af pandemien, er det afgørende at fokusere vores politiske indsats på at skabe job af høj kvalitet, at opkvalificere og omskole og at nedbringe fattigdom og udstødelse, således at vi kan kanalisere vores ressourcer derhen, hvor der er mest brug for dem.

Kommissionen foreslår tre overordnede EU-mål, der skal nås inden udgangen af dette årti inden for beskæftigelse, færdigheder og social beskyttelse i overensstemmelse med FN's mål for bæredygtig udvikling¹¹. Sammen med de målsætninger, der er nedfældet i søjlens principper, og den finansielle støtte fra den flerårige finansielle ramme (FFR) 2021-2027¹² og NextGenerationEU¹³ vil målene være en rettesnor for vores fælles indsats for et stærkt socialt Europa og for at opnå en bæredygtig virkning. Som supplement til EU's ambitiøse politiske mål for den grønne og den digitale omstilling vil sociale mål bidrage til at målrette de politiske bestræbelser på at opnå resultater og udgøre et vigtigt incitament til reformer og investeringer i medlemsstaterne. De kan være retningsgivende for politikbeslutninger i medlemsstaterne og deres regioner, herunder i forbindelse med nationale genopretnings- og resiliensplaner

⁹ <http://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/what-is-the-impact-of-the-covid-19-pandemic-onimmigrants-and-their-children-e7cbb7de>.

¹⁰ Ifølge **PISA 2018** har hver femte unge europæer stadig utilstrækkelige kompetencer inden for læsning, matematik eller naturvidenskab.

¹¹ FN, 21. oktober 2015, A/RES/70/1 — Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development.

¹² https://ec.europa.eu/info/publications/adopted-mff-legal-acts_en.

¹³ https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_da#nextgenerationeu.

under genopretnings- og resiliensfaciliteten og i overensstemmelse med de relevante landespecifikke henstillinger¹⁴ samt i forbindelse med programmeringen af fondene under samhørighedspolitikken for 2021-2027. De vil også gøre det muligt at måle og overvåge fremskridtene hen imod søjlens ambitioner og politiske vilje.

De fleste instrumenter til at nå dem henhører under medlemsstaternes kompetence, men EU's mål afspejler en fælles ambition for 2030, som denne handlingsplan yder et vigtigt bidrag til.

➤ **Mindst 78 % af befolkningen i alderen 20-64 år bør være i beskæftigelse senest i 2030**

Med en beskæftigelsesfrekvens i EU på 73,1 % i 2019 blev Europa 2020-strategiens beskæftigelsesmål på 75 % næsten nået. På trods af at EU har gjort sit bedste, har covid-19-krisen sat en stopper for 6 år med fremskridt på beskæftigelsesområdet, idet beskæftigelsesfrekvensen var på 78,3 % for mænd og 66,6 % for kvinder i tredje kvartal af 2020. Ved at fastsætte et nyt overordnet mål for 2030 bekræfter EU sit engagement med hensyn til en inklusiv høj beskæftigelsesfrekvens. For at nå dette overordnede mål skal Europa bestræbe sig på:

- **mindst at halvere den kønsbestemte forskel i beskæftigelsesfrekvensen i forhold til 2019.** Dette vil være afgørende for at gøre fremskridt med hensyn til ligestilling mellem kønnene og for at nå beskæftigelsesmålet for hele den erhvervsaktive befolkning.
- **at øge udbuddet af formel førskoleundervisning og børnepasning** og dermed bidrage til en bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv og støtte en større deltagelse af kvinder på arbejdsmarkedet.
- **at nedbringe andelen af unge, der hverken i beskæftigelse eller under uddannelse (NEET'er), i alderen 15-29 år fra 12,6 % (2019) til 9 %, navnlig ved at forbedre deres beskæftigelsesudsigter.**

At sikre, at andre underrepræsenterede grupper — f.eks. ældre, kortuddannede, personer med handicap, personer, der bor i landdistrikter og fjerntliggende områder, LGBTIQ-personer, romaer og andre etniske eller racemæssige mindretal, der er særligt udsatte for udstødelse eller forskelsbehandling, samt personer med migrantbaggrund — deltager på arbejdsmarkedet i så stort et omfang, som de kan, vil også bidrage til en mere inklusiv vækst i beskæftigelsen. Personer, der i øjeblikket mangler incitament til aktivt at søge arbejde, skal tilskyndes til at deltage på arbejdsmarkedet, således at det hurtigt kan komme på fode igen.

Da arbejdslivet forlænges i hele EU på grund af aldring og politiske reformer, er det nødvendigt at kigge nærmere på det statistiske begreb "befolkning i den erhvervsaktive alder", som på nuværende tidspunkt omfatter de 20-64-årige. Kommissionen vil udføre analytisk og statistisk arbejde i samarbejde med medlemsstaterne med henblik på at justere den nuværende indikator i forbindelse med revisionen af denne handlingsplan.

¹⁴ Forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021.

➤ **Mindst 60 % af alle voksne bør deltage i efteruddannelse hvert år**

I forbindelse med genopretningen og den grønne og den digitale omstilling er en forøgelse af voksnes deltagelse i efteruddannelse til 60 % afgørende for at forbedre beskæftigelsesegnetheden, fremme innovation, sikre social retfærdighed og lukke den digitale færdighedskløft. I 2016 var det imidlertid kun 37 % af de voksne, der deltog i læringsaktiviteter hvert år. For kortuddannede voksne nåede denne andel kun op på 18 %. En nøglefaktor for succes, som skal sikre, at voksne kan deltage i opkvalificering og omskoling senere i livet, er et stærkt grundlag for grundlæggende og tværgående færdigheder, der er erhvervet inden for grunduddannelse, navnlig blandt dårligt stillede grupper. I 2019 forlod 10,2 % af de unge uddannelsessystemet med en uddannelse, der ikke var højere end sekundæruddannelsens første trin, og var ikke længere involveret i uddannelsesaktiviteter. Disse tal risikerer at blive forværret som følge af den aktuelle krise. Der skal derfor gøres en større indsats for at øge voksnes deltagelse i efteruddannelse og forbedre deres resultater i grunduddannelsen. Navnlig:

- **bør mindst 80 % af de 16-74-årige have grundlæggende digitale færdigheder**, hvilket er en forudsætning for inklusion og deltagelse på arbejdsmarkedet og i samfundet i et digitalt forandret Europa.
- **bør antallet af elever, der forlader skolen tidligt, nedbringes yderligere**, og deltagelsen i ungdomsuddannelser bør øges.

Disse mål bygger på målene i **den europæiske dagsorden for færdigheder**¹⁵, **Rådets henstilling om erhvervsrettet uddannelse**¹⁶ og **Rådets resolution om det europæiske uddannelsesområde**¹⁷.

➤ **Antallet af personer i risiko for fattigdom eller social udstødelse bør nedbringes med mindst 15 millioner inden 2030.**

Fattigdom og social udstødelse er faldet i EU i de seneste ti år. I 2019 var omkring 91 millioner mennesker (hvoraf 17,9 millioner var børn i alderen 0-17 år) i risiko for fattigdom eller social udstødelse i EU, hvilket er næsten 12 millioner færre end i 2008 og ca. 17 millioner færre end toppunktet i 2012. Alligevel blev det ambitiøse sociale Europa 2020-mål om en reduktion på 20 millioner ikke nået. Covid-19-pandemien forventes at forværre situationen og føre til større økonomisk usikkerhed, fattigdom og indkomstulighed på kort sigt. Ud af de 15 millioner mennesker, der skal hjælpes ud af fattigdom eller social udstødelse, **bør mindst 5 millioner være børn**. Ved at fokusere på børn vil man ikke blot give dem adgang til nye muligheder, man bidrager også til at bryde den onde cirkel med fattigdom fra generation til generation og forhindrer, at de som voksne kommer i risiko for fattigdom eller social udstødelse, og derved skabes der langsigtede systemiske virkninger.

¹⁵ COM(2020) 274 final af 1. juli 2020.

¹⁶ Rådets henstilling C 417/01 af 24. november 2020.

¹⁷ Rådets resolution 2021/C 66/01 af 22. februar 2021.

Disse tre overordnede mål for 2030 anses for både at være ambitiøse og realistiske. Selv om usikkerheden i forbindelse med pandemien og dens konsekvenser for vores samfund og økonomier ikke gør det muligt fuldt ud at forudsige den forventede udvikling i de kommende år, afspejler de foreslåede mål de seneste økonomiske prognoser, virkningerne af covid-19-krisen som afspejlet i de seneste tilgængelige data og tidligere erfaringer (navnlig udviklingen efter finanskrisen)¹⁸.

Hvis Europa skal fastholde sin førerposition med hensyn til at fremme borgernes velfærd, er det nødvendigt at bestræbe sig på at nå disse mål. Selv om fremskridtene sandsynligvis vil variere i perioden frem til 2030 og fra medlemsstat til medlemsstat, er det muligt at nå dem, hvis alle medlemsstater under hensyntagen til hvert enkelt lands udgangsposition tilslutter sig en fælles indsats og træffer foranstaltninger til at opfylde dem med henblik på at fremme opadgående konvergens og velfærd. **Kommissionen opfordrer Det Europæiske Råd til at godkende disse tre mål. Den opfordrer også medlemsstaterne til at definere deres egne nationale mål som et bidrag til denne fælles indsats.**

Disse nye mål vil blive understøttet af en revision af den sociale resultattavle. Den reviderede resultattavle vil følge medlemsstaternes tendenser og resultater og gøre det muligt for Kommissionen at overvåge fremskridtene hen imod gennemførelsen af principperne i den sociale søjle som led i den veletablerede ramme for politisk samordning inden for rammerne af det europæiske semester.

3. GENNEMFØRELSE AF PRINCIPPERNE I DEN SOCIALE SØJLE

Siden proklamationen af den sociale søjle på topmødet i Göteborg i 2017 er der allerede vedtaget betydelige foranstaltninger¹⁹ både på EU-plan og på nationalt, regionalt og lokalt plan med støtte fra EU-midler, teknisk støtte og vejledning gennem processen med det europæiske semester og anbefalinger med henblik på at styrke EU's sociale dimension²⁰. Nu er tiden inde til at gøre en samordnet indsats — med inddragelse af alle forvaltningsniveauer, arbejdsmarkedets parter og andre aktører — for fuldt ud at gennemføre principperne i den sociale søjle. I de følgende afsnit fokuseres der på områder, hvor der er behov for yderligere opmærksomhed, ikke kun i den nuværende situation med genopretning, men også på længere sigt, for at opbygge et stærkere socialt Europa inden 2030 til gavn for alle europæere.

3.1 FLERE OG BEDRE JOB

Skabe jobmuligheder i realøkonomien

I dag er bevarelse og skabelse af nye job en prioritet for EU. At have et kvalitetsjob er vigtigt for indkomst og et liv med formål og succes, og det er afgørende for social

¹⁸ Indsæt oplysninger om fremskrivningerne, se arbejdsdokumentet (SWD(2021) 46), der ledsager denne meddelelse, for at få et overblik.

¹⁹ <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=20980&langId=en>.

²⁰ Se arbejdsdokumentet (SWD(2021) 46), der ledsager denne meddelelse, for at få et overblik, meddelelsens bilag 1.

inklusion og aktiv deltagelse i samfundet. Der blev tilføjet over 14,5 mio. job til EU's økonomi mellem 2014 og 2019. Coronakrisen bremsede imidlertid denne tendens, og mange europæere har set deres levebrød og beskæftigelsesudsigter blive bragt i fare.

I forbindelse med den umiddelbare reaktion på krisen var EU's og medlemsstaternes foranstaltninger i vid udstrækning med til at afbøde de negative virkninger. Ordninger med nedsat arbejdstid har været effektive med hensyn til at bevare beskæftigelsen i forbindelse med pandemien og bør opretholdes, hvor det er nødvendigt. Det europæiske instrument for midlertidig støtte til mindske af risiciene for arbejdsløshed i en nødsituation (SURE)²¹ følger af Kommissionens politiske retningslinjer og fungerer som et redskab til at beskytte vores borgere under udefra kommende chok. Under instrumentet ydes der lån til finansiering af ordninger med nedsat arbejdstid og lignende foranstaltninger, navnlig for selvstændige. EU udstedte de første sociale EU-obligationer nogensinde til finansiering af disse lån og bidrog også til at udvikle social finansiering i Europa. Ved udgangen af 2020 blev der under instrumentet godkendt i alt 90,3 mia. EUR i finansiel støtte til 18 medlemsstater. I begyndelsen af februar 2021 havde 15 EU-lande modtaget ca. 53,5 mia. EUR under SURE, og der er mere på vej. Vi vil nøje evaluere de vellykkede erfaringer med SURE i de kommende år.

Men efterhånden som Europa bevæger sig fra kriserespons til genopretning, er der behov for mere fremadrettet støtte til skabelse af kvalitetsjob og beskæftigelse for at opbygge en bæredygtig vej mod beskæftigelsesmålet på 78 % i 2030. På grund af pandemien vil der for mange sektorer sandsynligvis gå et stykke tid, før de er helt på fode igen, og mange virksomheder vil komme ud af krisen i finansiel nød. Genopretning og fremme af et fuldt fungerende indre marked er afgørende for at støtte genopretningen og maksimere jobskabespotentialet på tværs af økonomiske økosystemer. I den forbindelse er der behov for en strategisk tilgang til en gradvis overgang fra nødforanstaltninger til foranstaltninger, der kan bidrage til genopretningen. Investeringer i mennesker er afgørende for at fremme jobmobilitet i retning af de grønne og digitale sektorer og for at støtte omstrukturering i de sektorer, der har været hårdest ramt af pandemien. Nye politiske løsninger bør omfatte en sammenhængende række af aktive arbejdsmarkedspolitikker, herunder midlertidige ansættelses- og overgangsincitament, færdighedspolitikker og forbedrede arbejdsformidlinger, idet der gøres fuld brug af de disponible EU-midler. Foranstaltningerne kan f.eks. omfatte støtte til lærlingeuddannelser og iværksætteri eller planer for genansættelse, der har til formål at støtte arbejdstagere, der er i fare for at blive arbejdsløse. Investeringer i de færdigheder, der kræves i nye sektorer, bør prioriteres for at give reelle jobperspektiver til arbejdstagere, der risikerer at blive afskediget, eller som allerede er arbejdsløse. **For at støtte en genopretning med høj beskæftigelse i medlemsstaterne efter covid-19-krisen forelægger Kommissionen sammen med denne handlingsplan en henstilling fra Kommissionen om en effektiv og aktiv støtte til beskæftigelse (EASE)²², der**

²¹ Rådets forordning (EU) 2020/672 af 19. maj 2020.

²² C(2021) 1372 af 4. marts 2021.

giver vejledning om kombinationen af politiske foranstaltninger og tilgængelig finansiering til fremme af jobskabelse og jobmobilitet i retning af vækstsektorer, navnlig digitale og grønne.

I denne forandringsproces er samarbejdet med arbejdsformidlingerne og dialogen mellem arbejdsmarkedets parter afgørende for at fremme en socialt ansvarlig omstrukturering²³. Social dialog, oplysning, høring og deltagelse af arbejdstagere og deres repræsentanter på forskellige niveauer (herunder på virksomheds- og sektorniveau) spiller en vigtig rolle i udformningen af økonomiske omstillinger og fremme af innovation på arbejdspladsen, navnlig med henblik på den igangværende grønne og digitale omstilling og ændringerne på arbejdsmarkedet. På EU-plan fastsættes der med en lang række direktiver om informering og høring af arbejdstagere på både nationalt og tværnationalt plan²⁴ regler til beskyttelse af deres rettigheder i forbindelse med omstrukturingsprocesser. De nationale myndigheder og arbejdsmarkedets parter skal overholde disse regler. Der kunne overvejes særlige metoder til at forbedre gennemførelsen og håndhævelsen af disse direktiver. Investeringer i modernisering af offentlige arbejdsformidlinger, herunder gennem støtteberettigede foranstaltninger under genopretnings- og resiliensfaciliteten og Samhørighedsfonden, kan øge deres kapacitet, således at de kan klare højere arbejdsløshed i kølvandet på pandemien og støtte en stigende strøm af arbejdstagere på tværs af sektorerne.

Der skal i særlig grad fokuseres på unge og kortuddannede, som er mere sårbare over for udsvingene på arbejdsmarkedet. De har brug for yderligere støtte, fordi: mange arbejdede i de sektorer, der har været hårdest ramt af pandemien, som f.eks. turisme; andre havde, efter at have afsluttet deres studier, færre muligheder for at komme ind på arbejdsmarkedet for første gang; og andre måtte afbryde deres uddannelse og kunne ikke opnå deres kvalifikationer som planlagt. I den styrkede ungdomsgaranti²⁵ udstikkes der retningslinjer for en stabil integration på arbejdsmarkedet med fokus på beskæftigelse af høj kvalitet. Dette vil blive understøttet af NextGenerationEU og FFR, hovedsagelig gennem Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) med støtte fra genopretnings- og resiliensfaciliteten til støtteberettigede foranstaltninger. Kommissionen gentager sin opfordring til medlemsstaterne om at afsætte mindst 22 mia. EUR til støtte for ungdomsbeskæftigelsen²⁶. Praktikophold giver mulighed for at opnå praktisk erfaring og førstehåndserfaring. De letter på nyttig vis unges adgang til arbejdsmarkedet. Dette mål kan dog kun nås, hvis praktikopholdene er af god kvalitet, og hvis der er rimelige arbejdsvilkår.

Støtte til beskæftigelse og arbejdstagere kan ikke lykkes uden støtte til virksomheder og iværksættere. En dynamisk industri er fortsat af central betydning for Europas fremtidige velstand og en vigtig kilde til nye job. Den europæiske industri beskæftiger ca. 35 millioner mennesker, og der er mange millioner flere job forbundet med den. Med sin nye industristrategi²⁷ og handlingsplanen for den

²³ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=782&langId=en>.

²⁴ Direktiv 98/59/EF, 2001/23/EF, 2002/14/EF, 2009/38/EF, 2001/86/EF.

²⁵ Rådets henstilling (C 372/01) af 30. oktober 2020.

²⁶ COM(2020) 276 final af 1. juli 2020.

²⁷ COM(2020) 102 final af 10. marts 2020.

cirkulære økonomi²⁸, der blev iværksat i marts 2020, skabte Kommissionen grundlaget for en industripolitik, der stimulerer innovative og konkurrencedygtige industrielle økosystemer. Vores ambitioner har ikke ændret sig, og vi er nødt til at fremskynde genopretningen. Strategien vil blive ajourført for fortsat at sikre Europas konkurrencefordel og robusthed, så industrien kan sætte skub i den grønne og den digitale omstilling.

Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) spiller også en central rolle i et opsving med høj beskæftigelse²⁹. Lige før pandemien havde 50 % af SMV'erne med mindst 10 medarbejdere øget deres beskæftigelse i de tre foregående år, og 44 % af SMV'erne havde planer om at øge antallet af medarbejdere. De, der havde innoveret, var mere tilbøjelige til at øge deres beskæftigelse end dem, der ikke havde. Alene servicesektoren, som er stærkt domineret af SMV'er, tegner sig for ca. 70 % af EU's bruttonationalprodukt (BNP) og beskæftigelse og skaber de fleste nye job. Et eksempel herpå er sundheds- og socialsektoren, hvis vækstpotentiale anslås til 8 mio. nye job i løbet af de næste 10 år. Kvinder er overrepræsenteret i denne del af arbejdsstyrken, der yder både formel og uformel (og ulønnet) pleje. Små virksomheder og selvstændige, som er særligt hårdt ramt af pandemien, har skullet klare sig under meget vanskelige forhold for at holde sig oven vande. Øget støtte til SMV'er og iværksættere, herunder kvindelige iværksættere, er derfor afgørende for at kunne hjælpe dem med at genopbygge deres aktiviteter og stimulere innovative nystartede virksomheder, således at de kan blomstre under genopretningen i EU.

Der vil også opstå nye muligheder i den sociale økonomi, som skaber job og samtidig imødegår centrale samfundsmæssige udfordringer i en lang række sektorer, ofte gennem social innovation. Lønnet beskæftigelse i den sociale økonomi varierer fra under 1 % til 10 % af den samlede arbejdsstyrke i medlemsstaterne, hvilket viser, at der er et stort uudnyttet økonomisk potentiale.

Kommissionen vil:

- I 2022 revidere Rådets henstilling om en **kvalitetsramme for praktikophold**, navnlig for så vidt angår arbejdsvilkår.
- Ajourføre den nye **industristrategi for Europa** i andet kvartal af 2021 på grundlag af gennemførelsen af industristrategien fra 2020 og erfaringerne fra covid-19-pandemien.
- Vedtage en **handlingsplan for den sociale økonomi** i fjerde kvartal af 2021 og udnytte den sociale økonomis potentiale til at skabe kvalitetsjob og bidrage til retfærdig, bæredygtig og inklusiv vækst.
- Evaluere **erfaringerne med det europæiske instrument for midlertidig støtte til mindskelse af risiciene for arbejdsløshed i en nødsituation (SURE)**.

Kommissionen henstiller til:

²⁸ COM(2020) 98 final af 11. marts 2020.

²⁹ COM(2020) 103 final af 10. marts 2020.

- At medlemsstaterne udformer og gennemfører sammenhængende pakker af foranstaltninger til fremme af en **effektiv og aktiv støtte til beskæftigelse (EASE)** efter covid-19-krisen og gør fuld brug af de EU-midler, der er til rådighed til dette formål.
- At medlemsstaterne gennemfører den styrkede **ungdomsgaranti** med særligt fokus på kvalitetstilbud, der støtter en stabil integration på arbejdsmarkedet, ved hjælp af finansiell støtte fra EU.
- At nationale myndigheder og arbejdsmarkedets parter sikrer, **at arbejdstagerne oplyses og høres i forbindelse med omstrukturingsprocesser** som krævet i EU-reglerne og **fremmer arbejdstagernes deltagelse på virksomhedsniveau** med henblik på at fremme innovation på arbejdspladsen.
- At nationale, regionale og lokale myndigheder støtter iværksættere, herunder kvindelige iværksættere, og bidrager til at skabe et gunstigt miljø for SMV'ers digitalisering, bæredygtighed og robusthed.
- At nationale, regionale og lokale myndigheder sammen med industrien, herunder SMV'er, arbejdsmarkedets parter og forskere, bidrager til Kommissionens arbejde med **industrielle økosystemer** — med fokus på samarbejde på tværs af grænser og økosystemer, herunder gennem industriforummet³⁰.

Tilpasning af arbejdsstandarder til fremtidens arbejde

Arbejdsvilkårene i EU er blandt de bedste i verden. EU-lovgivningen fastsætter minimumskrav til arbejdsvilkår, arbejdstid, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og ligebehandling af personer uanset køn, etnisk oprindelse eller race, handicap, religion eller tro, alder eller seksuel orientering. Den sikrer også, at mobile arbejdstagere ligestilles med statsborgere i den pågældende medlemsstat med hensyn til adgang til beskæftigelse, arbejdsvilkår og alle andre sociale og skattemæssige fordele. Arbejdsmarkedet er imidlertid under konstant forandring, navnlig på grund af digitaliseringen. Der opstår nye former for arbejdstilrettelæggelse og ansættelsesforhold, som skaber nye muligheder og udfordringer. Opnåelse af fuld beskæftigelse vil ikke blot kræve en betydelig stigning i arbejdsmarkedsdeltagelsen, men også passende arbejdsvilkår, der understøtter kvalitetsjob, og dette er et af arbejdsgivernes centrale ansvarsområder. Beskatningen bør flyttes fra arbejde til andre kilder, der i højere grad understøtter beskæftigelsen og er i overensstemmelse med klima- og miljømålene, samtidig med at der værnes om indtægterne til passende social beskyttelse.

En af de første udfordringer, der skal løses, er fattigdom og ulighed blandt personer i arbejde. EU's arbejdsmarkeder står over for en stigende andel af lavtlønnede erhverv og erhverv, der kræver lave færdighedsniveauer, samt en udhuling af traditionelle kollektive overenskomststrukturer i nogle lande. For at overvåge disse tendenser vil Eurofound fortsætte med at fremlægge dokumentation for udviklingen i arbejdsmarkedsrelationer og lønninger i hele EU, herunder lønninger, der muliggør et eksistensminimum, og aflønning af selvstændige.

³⁰ https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/dialogue-expert-advice_en.

At sikre job med en passende løn er afgørende for at sikre passende arbejds- og levevilkår for arbejdstagere og deres familier samt for at opbygge retfærdige og robuste økonomier og støtte inklusiv vækst. For at sikre minimumsstandarde i hele EU for passende mindstelønninger og samtidig støtte kollektive overenskomstforhandlinger fremlagde Kommissionen i oktober 2020 et forslag til direktiv om passende mindstelønninger³¹ under fuld hensyntagen til nationale traditioner og arbejdsmarkedsparternes uafhængighed.

En anden vigtig ny tendens er udviskningen af traditionelle grænser mellem en arbejdstager og en selvstændig erhvervsdrivende og en voksende uensartethed blandt selvstændige. Et eksempel herpå er fremkomsten af sårbare selvstændige, der arbejder via platforme og under usikre forhold. Dette er under pandemien blevet tydeliggjort for leveringsarbejdere, navnlig hvad angår deres adgang til social beskyttelse, og sundheds- og sikkerhedsrisici. Kommissionen indsamler derfor dokumentation om arbejdsvilkårene navnlig for personer, der arbejder gennem platforme. I overensstemmelse med artikel 154 i TEUF iværksatte Kommissionen i februar 2021 en høring af arbejdsmarkedets parter om de mulige retningslinjer for EU's indsats³². I juni 2020 iværksatte Kommissionen også et initiativ³³ for at sikre, at EU's konkurrencelovgivning ikke hindrer en forbedring af arbejdsvilkårene gennem kollektive overenskomster for de selvstændige, der har brug for det.

Med den stadig hurtigere digitalisering af arbejdspladser sættes der også fokus på spørgsmål vedrørende overvågning, anvendelse af data og anvendelsen af algoritmiske forvaltningsværktøjer. Systemer med kunstig intelligens (KI) anvendes ofte til at støtte rekruttering, overvåge arbejdsbyrden, fastlægge aflønningssatser, forvalte karrierer eller gøre processer mere effektive og udføre opgaver med høj eksponering. Håndtering af udfordringerne i forbindelse med algoritmisk beslutningstagning, navnlig risikoen for partiske beslutninger, forskelsbehandling og manglende gennemsigtighed, kan forbedre tilliden til KI-drevne systemer, fremme deres udbredelse og beskytte grundlæggende rettigheder.

Hjemmearbejde er blevet normen for mange på grund af pandemien, og det vil sandsynligvis forblive almindeligt på lang sigt. Muligheden for at kunne arbejde hvor som helst og når som helst har været afgørende for forretningskontinuiteten. Hjemmearbejde giver mulighed for synergier og effektivitet med hensyn til balancen mellem arbejdsliv og privatliv: Færre rejser og mindre træthed samt en mere fleksibel tilrettelæggelse af arbejds- og privatliv kan føre til produktivitetsgevinster og have en positiv grøn virkning. Samtidig gør udbredt hjemmearbejde det f.eks. nødvendigt at overveje grænserne for den kontraktlige arbejdstid og balancen mellem arbejds- og privatliv.

³¹ COM(2020) 682 af 28. oktober 2020.

³² C(2021) 1127 final af 24. februar 2021.

³³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_1237 og https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/mex_21_23.

Begge tendenser — digitalisering og hjemmearbejde — kræver en bred orienterende debat med alle relevante interessenter, navnlig arbejdsmarkedets parter. I juni 2020 undertegnede tværfaglige arbejdsmarkedsparter en selvstændig rammeaftale om digitalisering, herunder et afsnit om de nærmere vilkår for retten til at koble sig af og på³⁴. Den 21. januar 2021 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning på grundlag af den lovgivningsmæssige initiativbetænkning om retten til at være offline³⁵. I beslutningen opfordres Kommissionen til at fremsætte et forslag til direktiv om minimumsstandarder og -betingelser for at sikre, at arbejdstagere kan udøve deres ret til at være offline. Beslutningen fremhæver også den grundlæggende rolle, som arbejdsmarkedets parter spiller i forbindelse med at afdække og gennemføre foranstaltninger med hensyn til retten til at være offline og finde den rette balance mellem at udnytte de muligheder, som digitaliseringen giver for arbejdspladsen, og imødegå de udfordringer, de udgør. Med henblik herpå anbefales det i Parlamentets beslutning som et første skridt, at arbejdsmarkedets parter træffer gennemførelsesforanstaltninger inden for en tidsramme på 3 år.

Som nævnt i Kommissionens politiske retningslinjer er Kommissionen forpligtet til at reagere på Europa-Parlamentets initiativbeslutninger på grundlag af artikel 225 i TEUF med en lovgivningsmæssig retsakt under fuld overholdelse af proportionalitetsprincippet, nærhedsprincippet og princippet om bedre lovgivning. Ethvert forslag fra Kommissionen til en lovgivningsmæssig retsakt vedrørende retten til at være offline skal i henhold til artikel 154 i TEUF være underlagt høring af arbejdsmarkedets parter i EU, som kan beslutte at handle ved hjælp af aftaler.

Kommissionen opfordrer arbejdsmarkedets parter til at finde fælles løsninger på de udfordringer, der opstår som følge af hjemmearbejde, digitalisering og retten til at være offline. Kommissionen vil vurdere eksisterende praksis og regler vedrørende retten til at være offline og vil proaktivt støtte arbejdsmarkedets parter i deres bestræbelser og lette drøftelserne og indkredsningen af bedste praksis. Den kommende rapport om gennemførelsen af arbejdstidsdirektivet³⁶ vil også give mulighed for yderligere overvejelser vedrørende de konsekvenser, som fjernarbejde har for arbejdstiden.

Kommissionen vil:

- I fjerde kvartal af 2021 forelægge et **lovgivningsforslag om arbejdsvilkårene for platformsarbejdere** efter høring af arbejdsmarkedets parter.
- Fremsætte et initiativ i fjerde kvartal af 2021 for at sikre, at **EU's konkurrencelovgivning** ikke er til hinder for kollektive overenskomster for (nogle) selvstændige.
- I forlængelse af hvidbogen om kunstig intelligens foreslå en **EU-forordning om kunstig intelligens** i andet kvartal af 2021 med henblik på indførelse af pålidelig anvendelse af kunstig intelligens i EU's økonomi, herunder på arbejdspladsen for alle former for arbejde.

³⁴ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=521&langId=en&agreementId=5665>.

³⁵ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0021_EN.pdf.

³⁶ Direktiv 2003/88/EF af 18. november 2003.

- I 2022 fremlægge en rapport om gennemførelsen af arbejdstidsdirektivet.
- Sikre en passende opfølgning på Europa-Parlamentets beslutning med henstillinger til Kommissionen om retten til at være offline.

Kommissionen henstiller til:

- At arbejdsmarkedets parter følger op på deres **selvstændige rammeaftale om digitalisering**, navnlig med hensyn til de nærmere vilkår for retten til at koble sig af og på, og undersøger: 1) foranstaltninger til at sikre rimelige vilkår for hjemmearbejde og 2) foranstaltninger til at sikre, at alle arbejdstagere reelt kan nyde godt af retten til at være offline.

Standarder for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen for et nyt arbejdsmarked

Forbedring af standarderne for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen er ikke kun afgørende for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, men er også til gavn for arbejdsproduktiviteten, beskæftigelsen og økonomien generelt. Arbejdsrelaterede ulykker og sygdomme medfører et anslået årligt tab på omkring 3,3 % af BNP i EU. I løbet af det seneste årti har de europæiske politiske rammer og regler for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen bidraget til en betydelig forbedring af arbejdsvilkårene. Antallet af dødsulykker på arbejdspladsen er faldet med næsten 30 %.

Der er behov for en ajourføring af EU's strategiske ramme for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen som følge af de hurtige teknologiske og samfundsmæssige forandringer. Pandemien har tydeliggjort, at det er absolut nødvendigt med passende sundheds- og sikkerhedsforanstaltninger. Fremskyndelsen af digitaliseringen ændrer selve begrebet arbejdsmiljø, arten og indholdet af det udførte arbejde, arbejdstidsordninger og relationer på arbejdspladsen. I denne forbindelse kan psykosociale og organisatoriske risikofaktorer give anledning til mere arbejdsrelateret stress, dårlig mental sundhed samt ergonomiske og sikkerhedsmæssige risici. Dette er især en udfordring for mikrovirksomheder og SMV'er.

Et sundt og sikkert arbejdsmiljø er derfor afgørende for at beskytte arbejdstagerne, opretholde produktiviteten og muliggøre en bæredygtig økonomisk genopretning. I EU's nye strategiske ramme for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen fastsættes hovedprincipperne og målsætningerne for en koordineret indsats fra medlemsstaternes, arbejdsmarkedets parter og andre interessenter side for side for at forbedre arbejdstagernes sundhed og sikkerhed.

Kommissionen vil:

- I andet kvartal af 2021 fremlægge en **ny strategisk ramme for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen 2021-27** med henblik på at ajourføre beskyttelsesstandarderne for arbejdstagere og imødegå traditionelle og nye arbejdsrelaterede risici.

- Med forbehold af resultatet af den igangværende høring af arbejdsmarkedets parter fremsætte lovforslag i 2022 med henblik på **yderligere at mindske arbejdstagernes eksponering for farlige kemikalier, herunder asbest**³⁷.

Kommissionen henstiller til:

- At offentlige myndigheder og arbejdsmarkedets parter sikrer, at de **eksisterende regler anvendes og håndhæves**.

Arbejdskraftmobilitet

Mobilitet er centralt for det europæiske projekt. I de senere år har Kommissionen foreslået en ambitiøs dagsorden for retfærdig arbejdskraftmobilitet. Den omfattede reformen af Eures³⁸, revisionen af reglerne om udstationering af arbejdstagere³⁹, revisionen af reglerne for koordinering af de sociale sikringsordninger⁴⁰, politiske retningslinjer⁴¹ og nye sociale regler for mobile arbejdstagere inden for vejtransport (herunder udstationering af førere)⁴², bekæmpelse af sort arbejde og oprettelse af en europæisk arbejdsmarkedsmyndighed (ELA)⁴³. Der fokuseres nu på fuld gennemførelse og håndhævelse af disse regler. Kommissionen vil sammen med ELA yde støtte til nationale myndigheder og arbejdstilsyn, f.eks. gennem kapacitetsopbygning og information om rettigheder og pligter under arbejde i udlandet.

Covid-19-pandemien har kastet lys over de usikre arbejdsvilkår for mange mobile arbejdstagere, herunder sæsonarbejdere. Beskyttelse og forbedring af deres rettigheder og arbejdsvilkår, samtidig med at arbejdskraftens mobilitet fungerer gnidningsløst for virksomheder og forvaltninger, er afgørende for et velfungerende indre marked. Kommissionen fastsatte i sin langsigtede handlingsplan skridt til bedre gennemførelse og håndhævelse af reglerne for det indre marked, herunder i forbindelse med arbejdskraftmobilitet⁴⁴. Kommissionen vedtog retningslinjer for arbejdstagernes frie bevægelighed⁴⁵ og for sæsonarbejdere⁴⁶ i EU i forbindelse med covid-19-udbruddet. Som opfølgning herpå indsamles der dokumentation om anvendelsen af vikararbejde, navnlig i forbindelse med grænseoverskridende arbejde. Dette vil danne grundlag for, at Kommissionen kan vurdere behovet for lovgivningsmæssige eller andre foranstaltninger på EU-plan, navnlig en eventuel revision af direktivet om vikararbejde⁴⁷.

Kommissionen vil:

³⁷ Efter høringen af arbejdsmarkedets parter, der blev iværksat den 17. december 2020 (C(2020) 8944 final).

³⁸ [Eures-portalen](#).

³⁹ Direktiv (EU) 2018/957 af 28. juni 2018.

⁴⁰ COM(2016) 815 final af 14. december 2016.

⁴¹ COM(2020) 789 af 9. december 2020.

⁴² [Forordning \(EU\) 2020/1054 af 15. juli 2020](#).

⁴³ Forordning (EU) 2019/1149 af 20. juni 2019.

⁴⁴ COM(2020) 94 final af 3. marts 2020..

⁴⁵ 2020/C 1021/03 af 30. marts 2020.

⁴⁶ C(2020) 4813 final af 16. juli 2020.

⁴⁷ Direktiv 2008/104/EF af 19. november 2008.

- Samarbejde med Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed (ELA) om korrekt gennemførelse og håndhævelse af EU's regler om arbejdskraftmobilitet, om kapacitetsopbygning med henblik på oplysning og arbejdstilsyn på nationalt plan og om beskyttelse af mobile arbejdstagere, herunder sæsonarbejdere. **I 2024 vil Kommissionen evaluere myndighedens resultater i forhold til dens mål og opgaver og eventuelt revurdere omfanget af dens mandat.**

Kommissionen henstiller til:

- At Europa-Parlamentet og Rådet afslutter forhandlingerne om **revision af reglerne om koordinering af de sociale sikringsordninger.**
- At offentlige myndigheder og arbejdsmarkedets parter samarbejder om at **beskytte mobile arbejdstageres rettigheder, herunder sæsonarbejdere.**

3.2 FÆRDIGHEDER OG LIGESTILLING

Investering i færdigheder og uddannelse for at åbne op for nye muligheder for alle

En kvalificeret arbejdsstyrke er drivkraften bag en blomstrende grøn og digital økonomi, der drives af innovative idéer og produkter og den teknologiske udvikling. Uddannelsessystemerne spiller en central rolle med hensyn til at skabe grundlaget for livslang læring, beskæftigelsesegnethed og deltagelse i samfundet. Det er nødvendigt at investere i læring, da eventuelle læringstab vil have langsigtede negative konsekvenser for produktiviteten og væksten i BNP.

Den grønne og den digitale omstilling øger yderligere behovet for fortsatte investeringer i uddannelsessystemerne. Grunduddannelse, herunder førskoleundervisning og børnepasning, danner det fundament, hvorpå de grundlæggende og tværgående færdigheder, der er nødvendige i samfund under hastig forandring, bygges. De danner også grundlag for yderligere læring og færdighedsudvikling. En vigtig succesfaktor for at sikre, at både børn, unge og voksne har adgang til moderne uddannelse, er, at skolerne og erhvervsuddannelsesinstitutionerne selv moderniseres. Fremme af miljømæssig bæredygtighed starter i en tidlig alder. Kommissionen vil foreslå en henstilling fra Rådet⁴⁸ om at hjælpe med at integrere biodiversitet og økosystemer i uddannelse og efteruddannelse. Desuden vil flagskibsinitiativerne i den grønne pagt under genopretnings- og resiliensfaciliteten, som f.eks. "Opstarte", "Renovere" og "Genoplade og påfylde", støtte erhvervsudviklingen af nye grønne færdigheder og åbne nye jobmuligheder, der er forbundet med grønne teknologier.

Handlingsplanen for digital uddannelse 2021-27⁴⁹, herunder det kommende europæiske digitale uddannelsescentrum, har desuden til formål at støtte udviklingen af et højtydende digitalt uddannelsesøkosystem i Europa og styrke digitale færdigheder og kompetencer for at håndtere den digitale omstilling for alle. Disse mål blev endnu mere relevante i

⁴⁸ COM(2020) 625 final af 30. september 2020.

⁴⁹ Handlingsplan for digital uddannelse 2021-2027.

forbindelse med covid-19-krisen, hvor børn og unge fra dårligt stillede miljøer har stået over for store hindringer med hensyn til at få adgang til onlinelæring og videreuddannelse.

Videregående uddannelsesinstitutioner og erhvervsrettede uddannelser sikrer, at vores nuværende og fremtidige arbejdsstyrke har de rette færdigheder og kan bidrage til genopretningen. Det europæiske uddannelsesområde, 2020-dagsordenen for færdigheder⁵⁰, handlingsplanen for digital uddannelse og Rådets henstilling om erhvervsrettet uddannelse for bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed⁵¹ støtter medlemsstaterne i deres bestræbelser på at håndtere disse udfordringer. Det europæiske forskningsrum er også en hjørnesten i bestræbelserne på at gøre Europa konkurrencedygtigt og bæredygtigt og åbne op for muligheder gennem innovation⁵².

For at nå målet for færdigheder i 2030 om, at 60 % af de voksne skal deltage i læring hvert år, er der behov for vedvarende offentlige og private investeringer for at lette adgangen til efteruddannelse for personer i den arbejdsdygtige alder. Den øgede EU-finansiering giver hidtil usete muligheder: ESF+⁵³, der har et budget på 88 mia. EUR⁵⁴, vil fortsat være en vigtig finansieringskilde for færdigheder og uddannelse; og Erasmus+⁵⁵, der har et særskilt budget på mere end 26 mia. EUR⁵⁶, vil bidrage til udvikling af færdigheder og investeringer i uddannelsessystemer, herunder projekter som f.eks. Europauniversiteterne og erhvervsekspertisecentrene. Medlemsstaterne vil også drage fordel af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) til støtte for uddannelsesinfrastruktur og -udstyr og af instrumentet for teknisk støtte⁵⁷ til at udarbejde inkluderende strategier for opkvalificering og omskoling af voksne, udforme certificerings- og valideringssystemer samt fremme læringskontinuitet og mobilitet på tværs af erhvervsuddannelsesudbydere.

Genopretnings- og resiliensfaciliteten, som illustreret i flagskibsinitiativet "omskoling og opkvalificering", der blev foreslået af Kommissionen og i Kommissionens henstilling om en effektiv og aktiv støtte til beskæftigelse (EASE), der fremlægges sammen med denne handlingsplan, kan også fremme investeringer og reformer på dette område. Nye private investeringer fra både store og små virksomheder skal også fremmes. Pagten for færdigheder⁵⁸, der blev lanceret i november 2020 og er en del af den nye dagsorden for færdigheder, er en delt engagementsmodel på tværs af regioner, sektorer og værdikæder for virksomheder, der har forpligtet sig til at uddanne deres arbejdsstyrke. En ekspertgruppe om investering i uddannelse vil hjælpe medlemsstaterne med at udforme en effektiv og virkningsfuld finansiering.

⁵⁰ COM(2020) 274 final af 1. juli 2020.

⁵¹ Rådets henstilling (C 417/01) af 24. november 2020.

⁵² COM(2020) 628 final af 30. september 2020.

⁵³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/IP_21_225.

⁵⁴ 2018-priser.

⁵⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/IP_20_2317.

⁵⁶ Heraf 24,5 mia. EUR i løbende priser og et supplerende tillæg på 1,7 mia. EUR i 2018-priser.

⁵⁷ Forordning (EU) 2021/240 af 10. februar 2021.

⁵⁸ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1517&langId=en>.

At sætte den enkelte i stand til at deltage i læring gennem hele livet og karrieren kræver også nytænkning af politikker. Som anført i dagsordenen for færdigheder fra 2020 kan rettigheder i form af individuelle læringskonti gøre europæerne til herre over egen karriere, samtidig med at de finansielle midler til at deltage i efteruddannelse frigøres. Sammen med veludformede kvalitetsrammer samt vejledning og validering af færdigheder kan de spille en vigtig rolle. Innovative instrumenter som mikroeksamensbeviser kan fremme fleksible læringsforløb og støtte arbejdstagere på deres job eller under jobskift. Større fokus på efteruddannelse i kollektive overenskomster mellem arbejdsmarkedets parter kan forbedre adgangen til efteruddannelsesmuligheder af høj kvalitet på arbejdspladsen, herunder for lærlingeuddannelser.

Europas genopretning kræver også, at der tiltrækkes nye talenter. Europas aldrende befolkning og faldende befolkningstal lægger et strukturelt pres på arbejdsmarkedet med mangel på kvalificeret arbejdskraft i forskellige regioner og sektorer. Som skitseret i den nye pagt om asyl og migration⁵⁹ sigter Kommissionen mod at sikre, at EU's retlige migrationsramme gavner de europæiske samfund og økonomier ved at tiltrække talenter og lette indrejse for arbejdstagere på forskellige færdighedsniveauer, som EU har brug for, og mobilitet inden for EU for arbejdstagere fra tredjelande, der allerede opholder sig i EU. Handlingsplanen for integration og inklusion fremmer bl.a. beskæftigelsesmuligheder og anerkendelse af færdigheder for personer med migrantbaggrund⁶⁰.

Kommissionen vil:

- I fjerde kvartal af 2021 foreslå en **omstillingsdagsorden for videregående uddannelse** for at frigøre de videregående uddannelsesinstitutioners fulde potentiale for en genopretning, der er rettet mod en bæredygtig, inklusiv, grøn og digital omstilling.
- I fjerde kvartal af 2021 foreslå et **initiativ om individuelle læringskonti** for at overvinde hindringer for adgang til efteruddannelse og for at sætte voksne bedre i stand til at håndtere karriereskift.
- I fjerde kvartal af 2021 foreslå en **europæisk tilgang til mikroeksamensbeviser** for at fremme fleksible læringsforløb og arbejdsmarkedsovergange.
- I fjerde kvartal af 2021 foreslå en **pakke vedrørende færdigheder og evner**, herunder en revision af direktivet om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlændinge (direktiv 2003/109) for at skabe en reel status som fastboende udlænding i EU, en revision af direktivet om en kombineret tilladelse (direktiv 2011/98) for at forenkle og præcisere dets anvendelsesområde (herunder indrejse- og opholdsbetingelser for kort- og mellemuddannede arbejdstagere) samt fastlægge mulighederne for at udvikle en EU-talentpulje for faglærte arbejdstagere fra tredjelande.

⁵⁹ COM(2020) 609 final af 23. september 2020.

⁶⁰ COM(2020) 758 final af 24. november 2020.

Kommissionen henstiller til:

- At regioner og virksomheder, herunder SMV'er, i overensstemmelse med ånden i **pagten for færdigheder** og inden for industrielle økosystemer og værdikæder samarbejder, udveksler oplysninger og udvikler fælles viden om færdigheder og skræddersyede opkvalificeringsløsninger.
- At medlemsstaterne arbejder hen imod gennemførelsen af erhvervsuddannelsespolitikken og de EU-mål, der er fastsat i **Rådets henstilling om erhvervsuddannelse**, og gennemfører relevante tiltag og investeringer.
- At medlemsstaterne udvikler omfattende politikker for at give **adgang til uddannelse af høj kvalitet** for alle i overensstemmelse med de relevante rådshenstillinger⁶¹ og yder målrettet støtte til dårligt stillede lærende for at kompensere for krisens negative virkninger.

Opbygning af en Union med ligestilling

Mangfoldighed i vores samfund og økonomi er en styrke. Forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering er ulovlig i EU. Ligebehandling og lige adgang kræver effektive, korrekt håndhævede og ajourførte retlige rammer. Kommissionen er i færd med at udarbejde den fælles rapport om anvendelsen af direktivet om ligebehandling på beskæftigelsesområdet⁶² og direktivet om racelighed⁶³ for at fastlægge bedste praksis i forbindelse med gennemførelsen af begge direktiver og de vigtigste udfordringer, der ligger forude, og vil fremlægge enhver mulig lovgivning, der måtte være nødvendig for at afhjælpe mangler. Kommissionen har også fremlagt ambitiøse strategier for en Union med ligestilling, hvormed der vil blive skabt synergier med henblik på at give alle lige muligheder⁶⁴.

Bekæmpelse af stereotyper og forskelsbehandling inden for beskæftigelse, efteruddannelse, uddannelse, social beskyttelse, boligforhold og sundhed kræver en resolut indsats på nationalt, regionalt og lokalt plan, herunder fra arbejdsmarkedets parter, nationale ligestillingsorganers, virksomheders og civilsamfundets side. De kan støttes med EU-midler som f.eks. ESF+, EFRU, Et Kreativt Europa og Erasmus. Med et samlet budget på 1,55 mia. EUR vil programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier fremme ligestilling mellem kønnene, ligebehandling og lige rettigheder for alle for at fremme mere demokratiske, forskelligartede og åbne samfund⁶⁵.

Det er særligt presserende at bekæmpe kønsstereotyper og forskelsbehandling. På trods af de fremskridt, der er gjort i det seneste årti, halter kvinders beskæftigelsesfrekvens og lønniveau stadig bagefter mænds. Kvinder er fortsat stærkt

⁶¹ Rådets henstilling ST/9010/2018/INIT af 22. maj 2018; Rådets henstilling ST/9009/2018/INIT af 22. maj 2018; Rådets henstilling ST/9015/2019/INIT af 22. maj 2019.

⁶² Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000.

⁶³ Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000.

⁶⁴ EU-handlingsplan mod racisme 2020-2025 (COM(2020) 565 final) af 18. september 2020. EU's strategiske ramme for romaernes ligestilling, integration og deltagelse for 2020-2030 (COM (2020) 620 final) af 7. oktober 2020. Handlingsplanen for integration og inklusion (COM (2020) 758 final) af 24. november 2020. LGBTIQ-ligestillingsstrategien (COM(2020) 698 final) af 12. november 2020.

⁶⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/mex_20_2491.

underrepræsenteret i beslutningstagende stillinger, navnlig i ledende stillinger og i bestyrelser. Ved at gennemføre strategien for ligestilling mellem kønnene 2020-2025⁶⁶ vil EU fortsætte med at bekæmpe kønsbaseret vold og kønsstereotyper, fremme kvinders deltagelse i beslutningstagningen og arbejde på at fjerne kønsbestemte forskelle på arbejdsmarkedet, løn og pensioner. Kommissionen vil fortsat presse på for at få vedtaget forslaget fra 2012 til et direktiv om kvinder i bestyrelser⁶⁷. **Sideløbende med denne handlingsplan foreslår Kommissionen et direktiv, der skal styrke anvendelsen af princippet om lige løn for lige arbejde eller arbejde af samme værdi mellem mænd og kvinder gennem løngennemsigtighedsforanstaltninger og håndhævelsesmekanismer⁶⁸.** Kommissionen vil også kortlægge bedste praksis med hensyn til tildeling af pensionsrettigheder for plejerelaterede karriereafbrydelser i pensionsordninger og fremme udveksling af praksis mellem medlemsstaterne, arbejdsmarkedets parter og pensionsinteressenter.

Passende politikker til opnåelse af balance mellem arbejdsliv og privatliv gør det lettere at opnå denne balance. Navnlig kan tildeling af betalt orlov have en positiv indvirkning på beskæftigelsesfrekvensen, især for kvinder, og bidrage til at mindske den kønsbestemte forskel i beskæftigelsesfrekvensen. Omfanget og udformningen af forældreydelser samt muligheden for at dele orloven ligeligt mellem mænd og kvinder er også vigtige elementer i denne sammenhæng. I overensstemmelse med direktivet om balance mellem arbejdsliv og privatliv⁶⁹ vil EU fortsat fremme en ligelig fordeling af omsorgs- og arbejdsopgaverne.

Adgangen til økonomisk overkommelig førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet samt langtidspleje af god kvalitet har en stærk positiv indvirkning på beskæftigelsessituationen for forældre og navnlig kvinder og er en vigtig faktor for den kønsbestemte løn- og pensionsforskel. EU har i gennemsnit nået Barcelonamålet fra 2002 på 33 % af børn under 3 år i førskoleundervisning og børnepasning (35,5 % på EU-27-niveau i 2019) og målet om, at 90 % af alle børn fra 3 år til alderen for start i grundskolen (90 % på EU-27-niveau i 2019). Der er stadig betydelige mangler, idet mange medlemsstater ikke har nået dette niveau, navnlig for så vidt angår børn fra lavindkomsthushold eller for den yngste gruppe af børn. En revision af Barcelonamålene vil sigte mod at fremme opadgående konvergens på tværs af medlemsstaterne og dermed forbedre kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet.

Personer med handicap står over for store hindringer inden for uddannelse, efteruddannelse, beskæftigelse, social beskyttelse, boligforhold og sundhed. Evalueringen af den europæiske handicapstrategi 2010-2020⁷⁰ viser, at EU har bidraget væsentligt til at forbedre tilgængeligheden for personer med handicap og fremme deres rettigheder. På områder som sundhed, beskæftigelse, uddannelse og færdighedsudvikling var fremskridtene dog mere begrænsede eller ujævne. På grundlag af denne evaluering og for yderligere at øge lige muligheder i EU **vedtog Kommissionen sammen med denne**

⁶⁶ COM(2020) 152 final af 5. marts 2020.

⁶⁷ COM(2012) 614 final af 14. november 2012.

⁶⁸ COM(2021) 93 af 4. marts 2021.

⁶⁹ Direktiv (EU) 2019/1158 af 20. juni 2019.

⁷⁰ SWD(2020) 289 af 20. november 2020.

handlingsplan en ny strategi for rettigheder for personer med handicap for perioden 2021-2030⁷¹ i overensstemmelse med målene i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap.

Kommissionen vil:

- I første kvartal af 2021 offentliggøre en **fælles rapport om anvendelsen af direktivet om ligebehandling på beskæftigelsesområdet og direktivet om racelighed** og senest i 2022 fremlægge al lovgivning, der er nødvendig for at afhjælpe mangler, navnlig for at styrke ligestillingsorganernes rolle.
- I 2022 fremlægge **en revision af Barcelonamålene** om førskoleundervisning og børnepasning.
- I fjerde kvartal af 2021 foreslå **lovgivning til bekæmpelse af kønsbestemt vold mod kvinder**, herunder chikane på arbejdspladsen på grund af køn.

Kommissionen henstiller til:

- At medlemsstaterne fremskynder og afslutter forhandlingerne i Rådet om Kommissionens forslag til et horisontalt **direktiv om ligebehandling**⁷².
- At medlemsstaterne vedtager og gennemfører forslaget til **Rådets henstilling om romaernes ligestilling, integration og deltagelse**⁷³.
- At medlemsstaterne gennemfører **direktivet om balance mellem arbejdsliv og privatliv** senest i august 2022.
- At medlemsstaterne fremskynder og afslutter forhandlingerne i Rådet om Kommissionens forslag til et horisontalt **direktiv om kvinder i bestyrelser**.
- At medlemsstaterne sørger for tilgængelig og økonomisk overkommelig uddannelse og pasning for alle små børn i hele Europa i overensstemmelse med **Rådets henstilling om førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet**⁷⁴.
- At virksomhederne indfører mekanismer til **bekæmpelse af diskriminerende praksis** i forbindelse med ansættelse, udvælgelse og forfremmelse og fremmer mangfoldighed på arbejdspladsen.

3.3 SOCIAL BESKYTTELSE OG INKLUSION

Et værdigt liv

Fremme af social inklusion og bekæmpelse af fattigdom er centrale værdier i vores europæiske levevis. Selv om fattigdommen har været faldende i det seneste årti, har uligheden ikke fulgt samme tendens. Den relative indkomstsituation for de mest sårbare er ikke blevet bedre. Pandemien forværrer de eksisterende uligheder og fremhæver mulige mangler i den sociale beskyttelses tilstrækkelighed og dækning. For senest **i 2030**

⁷¹ COM(2021) 101 af 3. marts 2021.

⁷² COM(2008) 426 final af 2. juli 2008.

⁷³ COM(2020) 621 final af 7. juli 2020.

⁷⁴ Rådets henstilling 2019/C 189/02 af 22. maj 2019.

at nå målet om at nedbringe antallet af personer i risiko for fattigdom eller social udstødelse med mindst 15 millioner er en integreret tilgang afgørende for at imødekomme behovene i alle faser af livet og fokusere på de grundlæggende årsager til fattigdom og social udstødelse.

For at bryde den negative sociale arv skal man starte med at investere i børn for at mindske kløften mellem børn i nød og deres bedre stillede jævnaldrende, når det gælder adgang til vigtige tjenester, for at fremme lige muligheder for alle børn i EU og forhindre, at børn i fattige familier ender som voksne i risiko for fattigdom. Med henblik herpå er der behov for målrettede nationale foranstaltninger og investeringer for at bekæmpe fattigdom, ulighed og sociale udstødelse blandt børn. Kommissionen støtter medlemsstaterne i disse bestræbelser gennem politiske retningslinjer, herunder tilhørende landespecifikke henstillinger, for at styrke beskæftigelses- og socialpolitikkerne, investere i sociale tjenesteydelser og social infrastruktur og gøre bedst mulig brug af EU-midler. Inden for det europæiske uddannelsesområde⁷⁵ vil det nye "Pathways to School Success"-initiativ også bidrage til at gøre uddannelsesresultater uafhængige af social, økonomisk og kulturel status.

Mindsteindkomstordninger er afgørende for at sikre, at ingen lades i stikken. Selv om der er indført mindsteindkomstordninger i alle medlemsstater, varierer de betydeligt med hensyn til deres tilstrækkelighed, dækning, udbredelse og sammenhæng med aktiveringsforanstaltninger på arbejdsmarkedet og varer og tjenesteydelser, herunder sociale tjenesteydelser, der understøtter dette. I mange tilfælde bør kriterierne for støtteberettigelse og ydelsesniveauerne moderniseres.

Adgang til økonomisk overkommelige boliger giver anledning til stigende bekymring i mange medlemsstater, regioner og byer. Hjemløsheden er stigende i de fleste medlemsstater. Selv om politikker til udryddelse af hjemløshed kun kan lykkes ved hjælp af en skræddersyet lokal eller regional tilgang, har mange interessenter opfordret⁷⁶ til et europæisk rygstød til at udrydde hjemløshed i hele EU senest i 2030. Energifattigdom rammer desuden næsten 34 millioner europæere, som ikke har råd til at holde deres hjem varmt, hvilket tyder på, at mange familier ikke har adgang til økonomisk overkommelige boliger af høj kvalitet. Gennemførelsen af den grønne pagt gennem renoveringsbølgeinitiativet⁷⁷, Kommissionens henstilling om energifattigdom⁷⁸, den kommende revision af direktivet om energieffektivitet⁷⁹ og retningslinjerne for lokal handling fra EU's observatorium for energifattigdom⁸⁰ vil bidrage til at afhjælpe energifattigdom og øge boligkvaliteten, navnlig for husstande med mellemstor og lav indkomst.

Effektiv adgang til væsentlige tjenester af tilstrækkelig kvalitet, som f.eks. vand, sanitet, sundhedspleje, energi, transport, finansielle tjenesteydelser og digital

⁷⁵ COM(2020) 625 final af 6. maj 2020.

⁷⁶ Europa-Parlamentets beslutning 2020/2802(RSP) af 24. november 2020 om nedbringelse af antallet af hjemløse i EU.

⁷⁷ COM(2020) 662 final af 17. september 2020.

⁷⁸ Kommissionens henstilling (EU) 2020/1563 af 14. oktober 2020.

⁷⁹ Direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012.

⁸⁰ <https://www.energypoverity.eu/>.

kommunikation, er afgørende for at sikre social og økonomisk inklusion. Disse tjenester kan også være en vigtig kilde til jobskabelse. Indkomst, alder, territoriale uligheder og mangel på infrastruktur kan imidlertid vanskeliggøre adgangen. Investeringer i grønne, digitale og sociale infrastrukturer, herunder via EU's samhørighedspolitik, bidrager til at forebygge og bekæmpe geografisk segregation og forbedre adgangen til almindelige tjenester af høj kvalitet. EU's sektorpoltikker og lovgivningsmæssige rammer for tjenesteydelser af almen interesse, som omfatter forbrugerbeskyttelsesforanstaltninger, praksis for offentlige indkøb og krav om minimumsudbud af tjenesteydelser, skal yderligere støtte medlemsstaternes interventioner og bidrage til at udvide adgangen til og tilgængeligheden af væsentlige varer og tjenesteydelser. Kommissionen er i øjeblikket i færd med at analysere behovet for at revidere den generelle gruppefritagelsesforordning⁸¹ og vejledningen om tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse.

Kommissionen vil:

- I første kvartal af 2021 foreslå en **EU-strategi for børns rettigheder** og **Rådets henstilling om oprettelse af en europæisk børnegaranti** for at sikre, at børn i risiko for fattigdom og social udstødelse har effektiv adgang til vigtige tjenester som f.eks. sundhedspleje og uddannelse.
- Fremsætte forslag til **Rådets henstilling om mindsteindkomst** i 2022 for effektivt at støtte og supplere medlemsstaternes politikker.
- I andet kvartal af 2021 lancere en **europæisk platform for bekæmpelse af hjemløshed** for at hjælpe medlemsstater, byer og tjenesteudbydere med at udveksle bedste praksis og udpege effektive og innovative tilgange.
- I andet kvartal af 2021 iværksætte et **initiativ for boliger til overkommelige priser** med forsøg i 100 renoveringsområder.
- I andet kvartal af 2021 fremlægge **vejledninger om offentlige indkøb af innovation og om socialt ansvarlige offentlige indkøb**.
- I 2022 fremlægge en **EU-rapport om adgang til væsentlige tjenester**.

Kommissionen henstiller til:

- At offentlige myndigheder sikrer **effektivitet og dækning af sociale sikkerhedsnet og adgang til støttetjenester** for dem, der har behov for det.
- At nationale, regionale og lokale myndigheder øger anvendelsen af **kriterier for social ansvarlighed i forbindelse med offentlige indkøb** og fremmer anvendelsen heraf i overensstemmelse med Kommissionens kommende vejledninger.

Fremme af sundhed og sikring af pleje

Sundheds- og langtidsplejesystemerne har været under stort pres under pandemien, hvilket har bidraget til de allerede eksisterende udfordringer, som f.eks. stigende ventetider for sundhedspleje, strukturel mangel på personale og voksende uligheder på

⁸¹ Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014,

sundhedsområdet. Reforme og investeringer i sundhedssystemer er nødvendige for at øge deres robusthed og kapacitet til at håndtere nuværende og fremtidige kriser, styrke den primære sundhedspleje og mental sundhed og for at forbedre adgangen til sundhedsydelser af høj kvalitet for alle og mindske sociale, territoriale og økonomiske uligheder på sundhedsområdet. Kommissionen støtter medlemsstaterne i disse bestræbelser ved at tilvejebringe evidensbaseret information og udveksle bedste praksis for at styrke sundhedssystemerne.

Kommissionens meddelelse om en europæisk sundhedsunion⁸² omhandler sundhedssystemernes modstandsdygtighed, tilgængelighed og effektivitet i EU. Tiltagene vil forbedre medlemsstaternes evne til sammen at forberede sig og reagere på fremtidige sundhedskriser og sikre, at der er lægemidler til rådighed, som er prismæssigt overkommelige og innovative. Kommissionen vil også iværksætte foranstaltninger til gennemførelse af lægemiddelstrategien for Europa⁸³ og Europas kræfthandlingsplan⁸⁴. Nye statistiske værktøjer og overvågningsværktøjer kan også bidrage til bedre at kortlægge uligheder på sundhedsområdet og fremhæve patienternes synsvinkel med henblik på at forbedre adgangen til sundhed for de mest sårbare.

Langtidsplejens modstandsdygtighed er også ved at blive sat på prøve. Efterspørgslen efter plejeydelser forventes at stige i et aldrende samfund, mens manglen på kvalitetsstandarder for pleje og huller i adgangen til kvalitetstjenester, herunder i landdistrikterne, er et alvorligt problem i mange medlemsstater. En fælles rapport fra Kommissionen og Udvalget for Social Beskyttelse, der skal offentliggøres i foråret 2021, vil kortlægge, hvordan de nationale systemer håndterer disse udfordringer, og pege på områder, hvor der er behov for en yderligere indsats for at sikre lige adgang til langtidspleje af høj kvalitet til overkommelige priser i hele Unionen. Med grønbogen om aldring⁸⁵ blev der iværksat en høring for at udpege de områder, hvor EU's indsats kan give den største merværdi. Reforme og investeringer i langtidspleje giver mulighed for at styrke solidariteten mellem generationerne, jobskabelsen, sikrere arbejds- og levevilkår og bedre udbud af kvalitetstjenester.

Kommissionen vil:

- Foreslå et **initiativ om langtidspleje** i 2022 med henblik på at fastlægge en ramme for politiske reforme, der skal være retningsgivende for udviklingen af bæredygtig langtidspleje, der sikrer bedre adgang til tjenester af høj kvalitet for dem, der har behov for det.
- Foreslå nye værktøjer, som bedre kan **måle hindringer og huller i adgangen til sundhedspleje** (2021-2022).
- I fjerde kvartal af 2021 foreslå det **europæiske sundhedsdataområde** for at fremme adgangen til sundhedsdata med henblik på bedre sundhedspleje, forskning og

⁸² COM(2020) 724 final af 11. november 2020.

⁸³ COM(2020) 761 final af 25. november 2020.

⁸⁴ COM(2021) 44 final af 3. februar 2021.

⁸⁵ COM(2021) 50 final af 27. januar 2021.

politikudformning og for at fremme udviklingen, udbredelsen og anvendelsen af digitale tjenester til levering af sundhedsydelser.

Kommissionen henstiller til:

- At medlemsstaterne investerer i **sundheds- og plejesektorens arbejdsstyrke** for derved at forbedre deres arbejdsvilkår og adgang til efteruddannelse.
- At medlemsstaterne sætter skub i **digitaliseringen af deres sundhedssystemer** og bekæmper **uligheder på sundhedsområdet**.

Tilpasning af social beskyttelse til den nye verden

Under pandemien **udvidede mange medlemsstater social beskyttelse** til grupper, som tidligere hen var udækkede. Disse ekstraordinære foranstaltninger kan være en inspirationskilde for strukturreformer, der forbedrer beskyttelsen af arbejdsløse, atypiske arbejdstagere og selvstændige, og som sikrer en bæredygtig finansiering af dem, i overensstemmelse med Rådets henstilling fra 2019 om adgang til social beskyttelse⁸⁶.

Der er behov for yderligere overvejelser om finansieringen af social beskyttelse, og navnlig finansieringsmodellerne for at muliggøre fortsat solidaritet mellem og inden for generationerne, for at sikre lige og bæredygtig adgang til social beskyttelse for så vidt angår de grupper og risici, der er dækket, samtidig med at der tages hensyn til, at sociale bidrag og skat på arbejde kan falde som følge af faldet i befolkningen i den erhvervsaktive alder.

Social beskyttelse på tværs af nationale grænser er en forudsætning for et velfungerende indre marked. Eksisterende og nye former for arbejdskraftmobilitet, der fremmes af digitalisering, fra generelt hjemmearbejde på tværs af grænser til digitale nomader, der fjernarbejder på tværs af EU, kræver et gnidningsløst samspil mellem mobile arbejdstagere og forvaltninger, samtidig med at risikoen for fejl og svig mindskes. Innovative løsninger, navnlig de digitale af slagsen, kan lette borgernes fysiske og virtuelle mobilitet, støtte overførsel af socialsikringsrettigheder og forvaltningernes grænseoverskridende verificering af socialsikringsdækning og tackle udfordringer i forbindelse med at identificere personer med henblik på koordinering af socialsikringsordningerne.

Kommissionen vil:

- Nedsætte en **ekspertgruppe på højt niveau**, som skal undersøge velfærdsstatens fremtid, dens finansiering og dens forbindelser til et arbejdsmarked i forandring og fremlægge en rapport inden udgangen af 2022.
- Indlede et pilotprojekt i 2021 for senest i 2023 at undersøge lanceringen af en digital løsning, som skal lette samspillet mellem mobile borgere og nationale myndigheder og forbedre muligheden for at overføre socialsikringsrettigheder på tværs af grænser

⁸⁶ Rådets henstilling (2019/C 387/01) af 8. november 2019.

(det europæiske socialsikringspas), på grundlag af initiativet om et sikkert europæisk e-ID (andet kvartal af 2021).

Kommissionen henstiller til:

- At medlemsstaterne yderligere udvider adgangen til social beskyttelse i overensstemmelse med **Rådets henstilling om adgang til social beskyttelse** og senest den 15. maj 2021 forelægger planerne for deres nationale foranstaltninger.

4. FÆLLES INDSATS FOR AT LEVERE RESULTATER

Gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder er en fælles politisk forpligtelse og et fælles politisk ansvar for EU-institutionerne, nationale, regionale og lokale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet, som alle har en rolle at spille i overensstemmelse med deres kompetencer. EU vil støtte denne indsats med alle tilgængelige instrumenter: finansiel støtte via en række EU-midler til at investere i en retfærdig genopretning og den grønne og den digitale omstilling, fremme af inddragelse af alle aktører, vejledning og koordinering af de nationale økonomiske og sociale politikker via det europæiske semester, håndhævelse af EU-retten og udnyttelse af sin rolle som global leder. **Kommissionen opfordrer alle relevante aktører til at gøre bedst mulig brug af de instrumenter, der er til rådighed for at fremskynde gennemførelsen af den sociale søjle.**

Frigørelse af sociale investeringer gennem EU-midler

Medlemsstaterne bør gøre fuld brug af de hidtil usete EU-midler, der er til rådighed, til at støtte reformer og investeringer i overensstemmelse med den europæiske søjle for sociale rettigheder. EU's langsigtede budget for 2021-2027 er sammen med NextGenerationEU-genopretningsinstrumentet den største stimuluspakke, der nogensinde er blevet finansieret over EU-budgettet. Et samlet beløb på 1,8 bio. EUR vil hjælpe Europa med at komme på fode igen efter covid-19-krisen og blive grønnere, mere digitalt og socialt retfærdig.

Et nyt centralt finansielt instrument under NextGenerationEU er genopretnings- og resiliensfaciliteten med et budget på 672,5 mia. EUR. Nationale genopretnings- og resiliensplaner udgør en enestående mulighed for at planlægge og finansiere investeringer og reformer, der understøtter en genopretning, der er social og fokuserer på job, samtidig med at den grønne og den digitale omstilling imødekommes og de relevante landespecifikke henstillinger under det europæiske semester gennemføres⁸⁷. I overensstemmelse med de seks søjler i genopretnings- og resiliensfaciliteten skal medlemsstaterne udførligt forklare, hvordan deres nationale planer styrker vækspotentialet, jobskabelsen og den økonomiske, sociale og institutionelle robusthed, herunder gennem fremme af politikker for børn og unge, bidrage til ligestilling mellem kønnene og lige muligheder for alle og afbøde krisens økonomiske og sociale virkninger

⁸⁷ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility_en#documents.

ved at bidrage til gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og derved styrke den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed og konvergens i Unionen.

ESF+, som har et budget på 88 mia. EUR, vil fortsat være EU's vigtigste instrument til at støtte gennemførelsen af den sociale søjle og nå de tre overordnede EU-mål, der foreslås. Gennemførelsen af principperne i den sociale søjle og de udfordringer, der er konstateret i de landespecifikke henstillinger, der vedtages som led i det europæiske semester, vil danne grundlag for medlemsstaternes udarbejdelse af deres operationelle programmer under ESF+. Med dette nye instrument:

- bør mindst 25 % af midlerne fra ESF+ på nationalt plan anvendes til at bekæmpe fattigdom og social udstødelse, og de medlemsstater, der er mest berørt af børnefattigdom, bør investere mindst 5 % i foranstaltninger til bekæmpelse af børnefattigdom. Alle andre bør ligeledes afsætte passende beløb til gennemførelse af den kommende børnegaranti. Desuden vil alle medlemsstater skulle afsætte mindst 3 % af deres andel af ESF+ til bekæmpelse af materielle afsavn.
- vil medlemsstaterne for at bekæmpe ungdomsarbejdsløsheden skulle afsætte mindst 12,5 % til unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse (NEET'er), hvor den relative procentdel, der hører til denne gruppe, ligger over EU-gennemsnittet, mens alle andre medlemsstater vil skulle afsætte et passende beløb til gennemførelsen af den styrkede ungdomsgaranti.
- skal medlemsstaterne afsætte et passende beløb til kapacitetsopbygning hos arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer, og 0,25 % af midlerne fra ESF+ bør programmeres, når medlemsstaterne har en landespecifik henstilling på dette område.

Der vil også være andre midler til rådighed til gennemførelse af søjlen. EFRU vil blive brugt til at finansiere infrastruktur og udstyr til beskæftigelse, uddannelse og sociale tjenester. Gennem **Fonden for Retfærdig Omstilling** støttes færdighedsudvikling i regioner, der står over for større socioøkonomiske udfordringer som følge af klimaomstillingen. **Brexittilpasningsreserven** vil bidrage til at imødegå de negative økonomiske og sociale konsekvenser af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU. **REACT-EU** yder yderligere 47,5 mia. EUR i finansiering i 2021 og 2022 til at slå bro over kløften mellem den første kriseindsats over for pandemien og den langsigtede genopretning af økonomien. **Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen** vil fortsat støtte arbejdstagere, der står over for tab af arbejdspladser som følge af omstruktureringer.

Erasmus+ vil mobilisere uddannelses-, ungdoms- og sportssektorerne med henblik på hurtig genopretning og fremtidig vækst og vil fremme både grønne og digitale færdigheder. **Instrumentet for teknisk støtte** vil forbedre regeringernes og de offentlige forvaltningers administrative kapacitet til at gennemføre reformer under hvert af de tre overordnede mål for beskæftigelse, færdigheder og social inklusion for 2030. **InvestEU** vil fremme private investeringer, der bidrager til sociale mål, gennem et særligt

investeringsvindue. Dens bæredygtighedskontrol vil sikre de sociale virkninger af de foreslåede investeringer, og den vil støtte investeringer i social økonomi og innovation, social infrastruktur og færdigheder. Socialøkonomiske projekters synlighed kan øges yderligere gennem yderligere foranstaltninger, som f.eks. et specifikt mærkningssystem. **Horisont Europa** er det største og mest ambitiøse forsknings- og innovationsprogram nogensinde med et aftalt samlet budget på 94 mia. EUR. Programmet har til formål at udvikle nye teknologier, innovative økonomiske og sociale forandringer og ledsagende eller understøttende politikker og investeringer, herunder for at styrke den sociale og økonomiske robusthed og bæredygtighed. Det nye **EU4Health-program** for 2021-2027 med et budget på 5,1 mia. EUR vil støtte opbygningen af robuste sundhedssystemer i EU for at ruste os bedre til fremtiden. **Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden** vil støtte integration og inklusion af migranter.

Ved planlægningen af tildelingen af finansielle midler bør medlemsstaterne i højere grad gøre brug af analyser af fordelingsvirkninger for bedre at kunne tage hensyn til reformers og investeringers indvirkning på forskellige gruppers indkomst og for at øge gennemsigtigheden med hensyn til de sociale virkninger af budgetter og politikker. Dette kan indarbejdes af de nationale myndigheder og supplere Kommissionens indsats for at fremme forbedringer af kvaliteten af de offentlige finanser, gennemsigtig og mere retfærdig beskatning og socialt bæredygtige investeringer og finansiering.

Sideløbende med offentlige midler spiller udviklingen af bæredygtig finansiering også en central rolle med hensyn til at mobilisere de nødvendige private midler til at opfylde bæredygtige mål. EU har mobiliseret private investeringer i omstillingen til et klimaneutralt, ressourceeffektivt og cirkulært EU. Et godt eksempel herpå er den vellykkede udstedelse af de første sociale obligationer i EU nogensinde til finansiering af SURE-lånene. Private og socialt bæredygtige investeringer vil også skulle spille en central rolle i en retfærdig og rimelig genopretning. Mulige udvidelser af EU-klassificeringen vil give virksomheder og investorer et troværdigt og fælles sprog til at udpege socialt bæredygtige aktiviteter og øge gennemsigtigheden på de sociale finansieringsmarkeder. Omfanget af og potentialet for sådanne udvidelser vil blive undersøgt og evalueret. Bedre offentlig rapportering fra virksomhedernes side om sociale spørgsmål bør lette investeringsstrømmene i retning af økonomiske aktiviteter med positive sociale resultater. Bedre virksomhedsrapportering er også med til at gøre virksomhederne mere ansvarlige for sociale og andre bæredygtighedsrelaterede virkninger.

Kommissionen vil:

- Inden udgangen af 2021 vedtage en **delegeret retsakt for at fastlægge en metode til rapportering om sociale udgifter under genopretnings- og resiliensfaciliteten.**
- I 2022 fremlægge **vejledning til at øge medlemsstaternes brug af forudgående analyser af fordelingsvirkninger** i forbindelse med budget- og planlægning af reformer.
- Undersøge mulige foranstaltninger som led i **den fornyede strategi for bæredygtig finansiering** (medio 2021) for at anspore til private sociale investeringer. Inden

udgangen af 2021 offentliggøre en rapport om en mulig **udvidelse af EU's klassificeringsforordning⁸⁸ til at omfatte andre bæredygtighedsmål, herunder sociale mål.**

- I andet kvartal af 2021 foreslå en **revision af direktivet om ikke-finansiell rapportering⁸⁹**, som omfatter strengere krav til virksomheders rapportering om sociale spørgsmål.

Kommissionen henstiller til:

- At medlemsstaterne udnytter mulighederne for EU-finansiering, navnlig gennem deres **nationale genopretnings- og resiliensplaner** og deres **operationelle programmer under ESF+ og EFRU**, til støtte for den nationale gennemførelse af den sociale søjle.
- At medlemsstaterne benytter sig af den hidtil usete mulighed, som **genopretnings- og resiliensfaciliteten** giver for at gennemføre de relevante landespecifikke henstillinger.
- At nationale og regionale myndigheder foretager **forudgående analyser af fordelingsvirkninger** som led i deres budgetmæssige og bredere politiske processer.
- At medlemsstaterne fremmer betingelserne for **udvikling af gennemsigtige markeder for sociale investeringer.**

Samle opbakning fra alle aktører

Inddragelse af nationale, regionale og lokale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet er afgørende for at sikre engagement i søjlen. I den forbindelse er **en sammenhængende og omfattende koordinering på nationalt plan af afgørende betydning og kan gøre en forskel med hensyn til at samle opbakning fra alle relevante nationale aktører.** Kommissionen vil fortsat tilrettelægge arrangementer på EU-plan for at gøre status over de fremskridt, der gøres, og fastsætte ambitionerne for tiltag på EU-plan. Alle relevante aktører bør tilrettelægge kommunikations- og inddragelsesaktiviteter for at øge bevidstheden om søjlen og fremme sociale rettigheder i Europa og for at inddrage borgerne og alle dem, der arbejder direkte med gennemførelsen af søjlens principper.

Det er også vigtigt at styrke den sociale dialog på nationalt plan og EU-plan. Arbejdsmarkedets parter spiller en vigtig rolle med hensyn til at afbøde pandemiens virkninger, opretholde genopretningen og håndtere fremtidige forandringer på arbejdsmarkedet. Der er behov for en styrket indsats for at støtte overenskomstforhandlingers dækning og forhindre, at arbejdsmarkedsparternes medlemstilslutning og organisationsgrad falder. Under høringen forud for denne handlingsplan understregede arbejdsmarkedsparter fra alle dele af Europa behovet for at støtte den sociale dialog på nationalt plan, herunder ved at styrke deres inddragelse i relevante politikker og deres kapacitet samt forbedre deres rækkevidde over for nye sektorer, unge og personer, der arbejder via platforme.

⁸⁸ Forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020.

⁸⁹ Direktiv 2014/95/EU af 22. oktober 2014.

Kommissionen vil:

- Fremme kommunikationsaktiviteter og **inddragelsesprocessen med alle relevante aktører for at sikre** bevidsthed om og fælles engagement i søjlen.
- Efter høring af arbejdsmarkedets parter i 2021⁹⁰ fremlægge **et initiativ til støtte for den sociale dialog på EU-plan og nationalt plan** i 2022. Initiativet vil omfatte lanceringen af en ny pris for innovativ praksis for så vidt angår social dialog, et informations- og besøgsprogram for unge kommende ledere af arbejdsmarkedets parter, revision af sektordialogen mellem arbejdsmarkedets parter på EU-plan og en ny støtteramme for aftaler mellem arbejdsmarkedets parter på EU-plan.

Kommissionen henstiller til:

- At nationale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante aktører tilrettelægger **kommunikations- og inddragelsesaktiviteter** ved at indsamle og udveksle bedste praksis i hele Europa.
- At medlemsstaterne tilrettelægger en **koordineringsmekanisme for at sikre inddragelse af alle relevante interessenter på nationalt plan** i gennemførelsen af søjlen.
- At medlemsstaterne tilskynder til og skaber betingelserne for at forbedre **de kollektive overenskomstforhandlingers og den sociale dialogs funktion og virkning**.
- At offentlige myndigheder **styrker den sociale dialog** yderligere og hører arbejdsmarkedets parter i forbindelse med udformningen af relevante politikker og lovgivning.
- **At de europæiske arbejdsmarkedsparter bidrager til en vellykket omstilling af Europas arbejdsmarkeder ved at forhandle yderligere aftaler på EU-plan.**

Styrkelse af koordinering og overvågning

Medlemsstaterne bør gøre bedst mulig brug af det europæiske semester som den relevante veletablerede ramme til at koordinere økonomiske, beskæftigelsesmæssige og sociale reformer og investeringer og sætte mennesker og deres trivsel i centrum. Siden 2018 er søjlens principper blevet integreret i hele det europæiske semesters cyklus. Medlemsstaterne bør rapportere om gennemførelsen af søjlen i deres nationale reformprogrammer. De landespecifikke henstillinger — baseret på de fire dimensioner miljømæssig bæredygtighed, produktivitet, retfærdighed og makroøkonomisk stabilitet, som blev præsenteret i den årlige strategi for bæredygtig vækst — vil fortsat fungere som vejledning om gennemførelsen af søjlens principper på nationalt plan, herunder gennem den relevante EU-finansiering. Som nævnt ovenfor vil EU's overordnede mål bidrage til at styre nationale og regionale politikker og reformer inden for beskæftigelse, færdigheder og sociale anliggender. I de kommende år vil det europæiske semester også

⁹⁰ Se også rapporten fra Andrea Nahles, "Special Advisor to Commissioner of Jobs and Social Rights": <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=9916&furtherNews=yes&preview=cHJldkVtcGxQb3J0YWwhMjAxMjAyMTVwcmV2aWV3>.

give mulighed for en koordineret overvågning af gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanerne.

Kommissionen foreslår at revidere den sociale resultattavle, som er et centralt overvågningsværktøj, der anvendes i det europæiske semester, således at den i større omfang dækker søjlen. Sideløbende med de overordnede mål vil integration og ajourføring af de eksisterende indikatorer bidrage til at spore fremskridt hen imod søjleprincipperne på en mere omfattende måde og til at overvåge gennemførelsen af de politiske tiltag, der foreslås i denne handlingsplan. Forslaget til ajourføring af den sociale resultattavle, der også er knyttet til FN's mål for bæredygtig udvikling, findes i bilag 2 til denne handlingsplan (dens analytiske grundlag er beskrevet i det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene). I udvidelseslandene vil den opdaterede sociale resultattavle blive anvendt i processen for det økonomiske reformprogram (ERP) til at overvåge fremskridtene med gennemførelsen af søjlen, forudsat at der foreligger data.

Den fælles beskæftigelsesrapport vil fokusere på relevante søjleprincipper med en dybere analyse af deres gennemførelse på EU-plan og nationalt plan på grundlag af den reviderede sociale resultattavle. Medlemsstaterne vil blive opfordret til regelmæssigt at aflægge rapport i deres nationale reformprogrammer om gennemførelsen og om de politiske initiativer, der påtænkes for at lukke hullerne.

Endelig vil de **sociale statistikkers aktualitet** også blive yderligere forbedret efter den nyligt vedtagne forordning om de integrerede europæiske socialstatistikker⁹¹ sammen med tidlige skøn over fattigdom og ulighed. Kommissionen vil fortsat tilskynde medlemsstaterne til at forbedre indsamlingen af data opdelt efter race eller etnisk oprindelse i overensstemmelse med EU's handlingsplan for bekæmpelse af racisme. I samarbejde med de andre EU-institutioner vil Kommissionen også fortsætte med at **forbedre og udvikle pålidelige og internationalt sammenlignelige indikatorer til måling og overvågning af borgernes trivsel** i Unionen under hensyntagen til den landespecifikke kontekst og det arbejde, der udføres af andre relevante internationale aktører.

Kommissionen vil:

- Fortsætte med gennem det **europæiske semester** at styre de nationale reformer og investeringer, herunder i gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanerne, på en måde, der fremmer gennemførelsen af principperne i den sociale søjle.
- I 2021 nå til enighed om en **revideret udgave af den sociale resultattavle** med medlemsstaterne for bedre at afspejle de politiske prioriteter og tiltag, der er fastsat i denne handlingsplan.
- **Udvide anvendelsesområdet for og uddybe analysen af den fælles beskæftigelsesrapport** og tilrettelægge særlige arrangementer, hvor gennemførelsen af søjlen fremlægges.

⁹¹ Forordning (EU) 2019/1700 af 10. oktober 2019.

Gennemførelse, anvendelse og håndhævelse af EU-retten på det sociale område

EU's sociale regelsæt er kun lige så godt som dets gennemførelse. Mange af respondenterne i den høring, der blev afholdt til støtte for denne handlingsplan, understregede vigtigheden af en bedre gennemførelse, anvendelse og håndhævelse af EU's eksisterende arbejdsmarkeds- og sociallovgivning. En tættere og mere regelmæssig dialog med medlemsstaterne kan lette en rettidig gennemførelse af EU's retlige instrumenter, forbedre kvaliteten af deres gennemførelse og forhindre, at der senere skal indledes overtrædelsesprocedurer. Sideløbende hermed vil Kommissionen bestræbe sig på at optrappe sin indsats, hvis medlemsstaterne ikke opfylder deres forpligtelser i henhold til EU-retten.

Kommissionen vil:

- Styrke samarbejdet med medlemsstaterne om EU's arbejdsmarkeds- og sociallovgivning med fokus på omsætning og gennemførelse og med udveksling af bedste praksis.

Kommissionen henstiller til:

- At medlemsstaterne støtter og styrker **arbejdstilsynenes kapacitetsopbygning** i deres aktiviteter med henblik på at overvåge gennemførelsen af EU-retten.

EU som en ansvarlig global leder

Ved at være retningsgivende for EU's internationale indsats på det sociale område bidrager søjlen til at bekræfte EU's rolle som en ansvarlig global leder. Kommissionen arbejder hen imod at skabe lige vilkår på verdensplan på en måde, der sikrer, at konkurrencefordelene ikke er til skade for de mest sårbare. På den ene side handler EU inden for et multilateralt system baseret på internationale normer, som EU og/eller dets medlemsstater tilslutter sig. På den anden side er søjlen et vejledende redskab for vores bilaterale forbindelser med eksterne partnere, herunder naboskabs- og udvidelsespartnerne, og definerer det høje niveau af sociale standarder, som EU står for.

For at styrke dialogen med Vestbalkan for at fremme gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder⁹² og bekæmpe den sociale kløft mellem medlemsstaterne og Vestbalkan vil kandidatlande og potentielle kandidatlande, hvor det er relevant, blive medtaget i relevante tiltag, platforme, arbejdsgrupper og møder. Instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA) III vil yde øget finansiering til udvikling af menneskelig kapital og et flagskibsinitiativ til gennemførelse af ungdomsgarantiordninger for at afhjælpe de høje NEET-rater i regionen⁹³.

EU vil fortsat fremme anstændigt arbejde og social inklusion i hele verden gennem samarbejde med partnerlande, navnlig inden for Den Internationale Arbejdsorganisation

⁹² COM(2020) 14 final af 14. januar 2020.

⁹³ COM(2020) 641 final af 6. oktober 2020.

(ILO) og gennem dens handels- og udviklingspolitikker, bæredygtige indkøb og finansiering og virksomheders gennemsigthed og bæredygtig virksomhedsledelse. I overensstemmelse med opfordringen i Rådets konklusioner om menneskerettigheder og anstændigt arbejde i globale forsyningskæder⁹⁴ vil Kommissionen behandle den sociale dimension af den internationale indsats som reaktion på pandemien, klimaforandringer, nye teknologier og FN's 2030-dagsorden⁹⁵. Som medlem af G7- og G20-foraene fremmer EU en bæredygtig og inklusiv økonomisk genopretning, som vil være til gavn for alle mennesker i alle lande.

Kommissionen vil:

- I andet kvartal af 2021 vedtage **en meddelelse om anstændigt arbejde i hele verden**, der giver et samlet overblik over den relevante EU-værktøjskasse og indeholder retningslinjer for en EU-strategi for fremme af den sociale dimension i den internationale indsats.
- I andet kvartal af 2021 vedtage et initiativ om **bæredygtig virksomhedsledelse**.

Kommissionen henstiller til:

- At medlemsstaterne fremmer **internationale arbejdsstandarder, anstændigt arbejde og social inklusion i hele verden** og arbejder hen imod at nå FN's 2030-dagsorden og målene for bæredygtig udvikling med tæt inddragelse af arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet.
- At udvidelseslandene fortsætter med at tilpasse sig EU's sociale standarder og politikker, navnlig gennem den **økonomiske reformprogramproces**, på deres vej mod konvergens i retning af EU.

5. VEJEN FREM

Denne handlingsplan indeholder tiltag på EU-plan for den videre gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder med henblik på at opbygge et stærkere socialt Europa for retfærdig omstilling og genopretning. For at sikre, at EU's borgere fuldt ud kan nyde godt af søjlens rettigheder og principper, kræver det for størstedelens vedkommende en indsats på nationalt, regionalt og lokalt plan. Kommissionen opfordrer medlemsstaterne, arbejdsmarkedets parter og andre relevante aktører såsom regionale og lokale myndigheder samt civilsamfundsorganisationer til at sætte de høje sociale standarder, der afspejles i søjlen, i centrum for deres investeringer og reformer, som styrker genopretningen efter covid-19-pandemien. Vores fælles mål er at investere i nuværende og kommende generationer af europæere, så de og Europa som helhed kan blomstre gennem social innovation og mangfoldighed på trods af forandringer og modstand.

Det sociale topmøde i Porto den 7.-8. maj 2021, der afholdes af det portugisiske rådsformandskab, vil give mulighed for på højeste politiske niveau at bekræfte viljen til

⁹⁴ 13512/20 af 1. december 2020.

⁹⁵ COM(2006) 249 final af 25. maj 2006.

og ambitionen om at sætte mennesker i første række i Europas genopretning og videre frem.

For at støtte gennemførelsen af denne handlingsplan opfordrer Kommissionen EU-institutionerne, de nationale parlamenter, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet til at afholde regelmæssige fælles politiske debatter, hvor der gøres status over fremskridtene hen imod et stærkt socialt Europa senest i 2030.

Kommissionen vil **revidere handlingsplanen i 2025**. Revisionen vil danne grundlag for yderligere tiltag på EU-plan med henblik på at nå EU's 2030-mål.